

European Shoah Legacy Institute's Restitution Database Initiative

Questionnaire

I. Basic information regarding the responding agency

Country:	Republic of Serbia
Office/Ministry:	Agency for Restitution
Title of contact person:	Director
Name of contact person:	Strahinja Sekulic
E-mail address of contact person:	strahinja.sekulic@restitucija.gov.rs
Physical address of Office/Ministry:	Masarikova 5, Belgrade
Web address of Office/Ministry:	www.restitucija.gov.rs
Date questionnaire submitted:	14.09.2015.

II. Whom may we contact in your country for additional information about the responses below? This may include other individuals / agencies in government, local NGOs / advocacy groups. Please include the individual's name, affiliation, and contact information (e.g., email address).

1. Branko Lakic, Director od Sectors for coordination and supervision, branko.lakic@restitucija.gov.rs
2. Dejan Andrejevic, Advisor for analytics, dejan.andrejevic@restitucija.gov.rs
3.
4.
5.

III. Overview of Immovable Property Restitution/Compensation Regime – Serbia (as of 1 July 2015)

Post-war Armistices, Treaties and Agreements Dealing with Restitution of Immovable Property

On 6 April 1941, the Axis powers invaded Yugoslavia. Shortly thereafter, Yugoslavia surrendered and was annexed and occupied by the Axis powers until 1945. Between 1941 and 1945, Nazi Germany and the other Axis powers murdered over 14,000 Jews from Serbia, with only 1,500 remaining after the war. The current Jewish population of Serbia is approximately 1,400.

On 19 July 1948, Yugoslavia concluded **Bilateral Agreement I** between it and the United States (Agreement Between the Government of the United States of America and the Government of

the Federal People's Republic of Yugoslavia Regarding Pecuniary Claims of the United States and its Nationals). In **Bilateral Agreement I**, Yugoslavia agreed to pay \$17,000,000 “ . . . in full settlement and discharge of all claims of nationals of the United States against the Government of Yugoslavia on account of the nationalization and other taking by Yugoslavia of property and rights and interests with respect to property, which occurred between September 1, 1939 and the date hereof” (see **Bilateral Agreement I, Article 1**). The United States, through its Foreign Claims Settlement Commission (FCSC), awarded nearly \$18,500,000 to U.S. national claimants in the First Yugoslavia Claims Program. However, under the terms of **Bilateral Agreement I**, only \$17,000,000 was available for payment. Successful claimants therefore received 91% of the principal of their awards. See Foreign Claims Settlement Commission of the U.S., Yugoslavia: Program Overview, available at: <http://www.justice.gov/fcsc/completed-programs-yugoslavia> (last accessed 9 July 2015).

On 5 November 1964, a second agreement, **Bilateral Agreement II**, was concluded between the two countries (Agreement between the Government of the United States of America and the Government of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia Regarding Claims of United States Nationals). In **Bilateral Agreement II**, Yugoslavia agreed to pay \$3,500,000 in full settlement of claims of nationals of the United States “on account of the nationalization and other taking of property and rights . . .” which occurred subsequent to the 19 July 1948 **Bilateral Agreement I** (see **Bilateral Agreement II, Article 1**). The United States, again through the FCSC, awarded nearly \$10 million to U.S. national claimants in the Second Yugoslavia Claims Program. Only \$3,500,000 was available for payment based upon the terms of **Bilateral Agreement II**. The payments to successful claimants were thus only 36.1% of the principal of the awards.

At this time we are not aware of other claims settlement agreements with Yugoslavia.

Restitution of Private Property

The **Restitution Law of 1946** was the first (and only) law enacted in Yugoslavia addressing property confiscated during World War II. The law was expansive in its scope of property to be returned, but two provisions seriously marginalized the law's effect. First, it only applied to citizens of Yugoslavia. Moreover, the law denied restitution to all Yugoslavian citizens living abroad who refused to return. Second, the law specified that all private property not claimed within the one-year statute of limitation was to be registered in the State's name and transferred to Committee for National Property. However, adding confusion to current ownership issues is the fact that in many instances, the State failed to register the unclaimed properties. This means former owners who did not make timely claims are still listed in property registers as owners even though the property was supposed to be subject to escheat.

Serbia in its current form came into being in 2006, following a referendum by Montenegro in which a majority of Montenegrins voted for independence. Prior to the referendum, the territory was known as Serbia and Montenegro (previously known as Federal Republic of Yugoslavia during the Balkan War period).

Serbia presently has one law on the books relating to private property, the **2011 Law on Property Restitution and Compensation (“2011 Property Restitution Law”)**, which was enacted after Serbia became a signatory to the Terezin Declaration. **Article 1** states that the law

applies only to property confiscated *after* 9 March 1945, but it also says the law is applicable to property confiscated as a consequence of the Holocaust. Thus, it is unclear as to whether the law actually applies to Holocaust era confiscated property. The law applies to claimants who are Serbian citizens and also to foreign citizens if the foreign citizens are from a country that recognizes the right of Serbian citizens to inherit property in that country. *In rem* restitution is contemplated in the law, but **Article 18** exempts many types of property. Compensation under the law is to be paid out in the form of government bonds over an extended period of time (15 years) up to a total maximum amount of two billion Euros, with no payment on an individual claim to exceed 500,000 Euros. It is our understanding that the claims process for the **2011 Property Restitution Law** ended in 2014.

Communal Property

The **2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities** (“**2006 Law on Restitution of Religious Community Property**”) provides for compensation for religious properties confiscated *after* 1945. As with the **2011 Property Restitution Law**, it is unclear as to whether this law actually applies to properties confiscated during the Holocaust era. In accordance with the **2006 Law on Restitution of Religious Community Property**, a Directorate for Restitution of Communal and Religious Property was formed to examine claims and award *in rem* restitution or compensation.

The umbrella organization for the Jewish community, the Federation of Jewish Communities in Serbia (SAVEZ) (http://www.savezscg.org/index_EN.html) submitted over 500 claims by the filing deadline in 2008. It is our understanding that to date, few properties have been returned.

No new communal property legislation has been passed since Serbia became a signatory to the Terezin Declaration.

Heirless Property

Article 5 of the **2011 Property Restitution Law** (described above) specifically states that Serbia will address the issue of heirless Jewish property in a subsequent law. However, no new legislation pertaining to heirless property has been passed since Serbia became a signatory to the Terezin Declaration.

IV. Questions relating to specific immovable property restitution /compensation regimes in Serbia

The following questions aim to elicit additional information relating the laws generally described in the Section III Overview.

<p><u>Additional Restitution/Compensation Treaties or Agreements</u></p>	<p>Please describe any other treaties or agreements between Serbia (or the former Yugoslavia) and other countries – in addition to the following:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Agreement Between the Governments of the United States of America and the Federal People’s Republic of Yugoslavia Regarding Pecuniary Claims of the United States and Its Nationals (1948); and 2. Agreement Between the Government of the United States of America and the Government of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia Regarding Claims of United States Nationals (1965); <p>which address restitution and/or compensation for immovable property that was confiscated or otherwise wrongfully taken during the Holocaust era between 1933-1945.</p>	
<p><u>Private Property – Restitution Law of 1946</u></p>	<p>Does the Restitution Law of 1946 (the law on management of property that has been abandoned by the owners in WWII and the property has been confiscated by the occupying forces and their supporters in WWII) apply to immovable property that was confiscated during the Holocaust (Shoah) Era, 1933-1945?</p>	
	<p>What type of property can be claimed pursuant to the Restitution Law of 1946? (Private, Communal, Heirless?)</p>	

	Please describe whose immovable property has been returned pursuant to the Restitution Law of 1946 .	
	If properties have been restituted <i>in rem</i> pursuant to the Restitution Law of 1946 , how many have been restituted and at what value ?	
	Pursuant to the Restitution Law of 1946 , who determined whether restitution <i>in rem</i> was possible , and based upon what criteria?	
	Pursuant to the Restitution Law of 1946 , what percent of the actual market value of the claimed property have claimants received in cash, or in vouchers as compensation?	
	Pursuant to the Restitution Law of 1946 , how much has been paid in compensation for immovable property?	
	How much of the potential immovable property that could have been restituted/compensated pursuant to the Restitution Law of 1946 , has been restituted/compensated?	
<u>Private Property – 2011 Law on Property Restitution and Compensation</u>	Does the 2011 Law on Property Restitution and Compensation apply to immovable property that was confiscated during the Holocaust (Shoah) Era, 1933-1945?	
	What type of property can be claimed pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation ? (Private, Communal, Heirless?)	
	Please describe whose immovable property has been returned pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation .	
	If properties have been restituted <i>in rem</i> pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation , how many have been restituted and at what value ?	

	Pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation , who determined whether restitution <i>in rem</i> was possible , and based upon what criteria?	
	Pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation , what percent of the actual market value of the claimed property have claimants received in cash, or in vouchers as compensation?	
	Pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation , how much has been paid in compensation for immovable property?	
	How much of the potential immovable property that could have been restituted/compensated pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation has been restituted/compensated?	
<u>Communal Property – 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities</u>	Does the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities apply to immovable property that was confiscated during the Holocaust (Shoah) Era, 1933-1945?	
	What type of property can be claimed pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities ? (Private, Communal, Heirless?)	
	Please describe whose immovable property has been returned pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities .	

	<p>If properties have been restituted <i>in rem</i> pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities, how many have been restituted and at what value?</p>	
	<p>Pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities, who determined whether restitution <i>in rem</i> was possible, and based upon what criteria?</p>	
	<p>Pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities, what percent of the actual market value of the claimed property have claimants received in cash, or in vouchers as compensation?</p>	
	<p>Pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities, how much has been paid in compensation for immovable property?</p>	
	<p>How much of the potential immovable property that could have been restituted/compensated pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities has been restituted/compensated?</p>	

<p><u>Additional Legislation Relating to Immovable Property</u></p>	<p>Please describe any other laws in Serbia – in addition to the following:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Restitution Law of 1946; 2. 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities; and 3. 2011 Law on Property Restitution and Compensation; <p>which relate to the restitution or compensation of immovable property confiscated during the Holocaust (Shoah) Era, 1933-1945.</p>	
--	---	--

V. Specific questions relating to Serbia’s commitments under the Terezin Declaration and Guidelines and Best Practices

<p><u>Restitution/Compensation Laws</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and Guidelines and Best Practices (“GBP”) para. a, which states that <i>“[r]estitution and compensation laws should apply to immovable (real) property which was owned by”</i> –</p>	<p><i>“(i) religious or communal organizations . . . and then subject to confiscation or other wrongful takings during the Holocaust (Shoah) Era between 1933-1945”?</i> (see Terezin Declaration GBP, para. a)</p>	
	<p><i>“(ii) private individuals or legal persons and then subject to confiscation or other wrongful takings during the Holocaust (Shoah) Era between 1933-1945”?</i> (see Terezin Declaration GBP, para. a)</p>	

<p><u>Restitution/Compensation Processes</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and GBP para. c – which states that the <i>“restitution and compensation process should recognize the lawful owner or holder of other legal property rights as listed in property record files as of the last date before commencement of persecution against them by the Nazis, Fascists and their collaborators during the Holocaust (Shoah) era between 1933 and 1945 including the period of WWII”</i>? (see Terezin Declaration GBP, paras. c, d) –</p>	<p>If the property owner was not a Serbian citizen at the time of the taking?</p>	
	<p>If the claimant was not a Serbian citizen at the time of the filing of the claim?</p>	
	<p>If the claimant was not a Serbian resident at the time of the filing of the claim?</p>	
<p><u>Restitution and Compensation Processes</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and GBP para. d, which states that <i>“[t]he property restitution and compensation processes, including the filing of claims, should be accessible, transparent, simple, expeditious, non-discriminatory”</i>? (see Terezin Declaration, and GBP, para. d)</p>		
<p><u>Archival Access</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and GBP para. e, which states that claimants <i>“have unfettered and free access to all relevant local, regional, and national archives”</i>? (see Terezin Declaration, and GBP, para. e)?</p>		
<p><u>In Rem Restitution</u> What measures has Serbia taken to comply with</p>		

<p>the Terezin Declaration and GBP para. h, which states that “<i>[r]estitution in rem is a preferred outcome, especially for publicly held property</i>”? (see Terezin Declaration, and GBP, para. h)</p>	
<p><u>Genuine and Adequate Compensation</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and the GBP para. h, which urge compensation to be “<i>genuinely fair and adequate</i>”? (see Terezin Declaration, and GBP, para. h)</p>	
<p><u>Forms of Compensation</u> If compensation for immovable property in Serbia is issued in the form of government vouchers (securities) (see Terezin Declaration, and GBP, para. h) -</p>	<p>May a claimant sell the voucher? May a claimant trade the vouchers on the stock exchange? What limitations are there, if any, on the type of immovable property that may be purchased with the vouchers?</p>
<p><u>Prompt Decisions</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and GBP paras. f and h, which state that “<i>[d]ecisions should be prompt</i>” and “<i>[t]ransfer of property title or payment of compensation should be effected promptly</i>”? (see Terezin Declaration, and GBP, para. f, h)</p>	
<p><u>Heirless Property</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and GBP para. j, which encourages states to “<i>create solutions for the restitution and compensation of heirless or unclaimed property from victims of persecution by Nazis, Fascists and their collaborators</i>”? (see Terezin Declaration, and GBP, para. j)</p>	
<p><u>Heirless Property</u> Has Serbia conducted a survey to assess the total amount of heirless property located in the country? (see Terezin Declaration, and GBP, para. j)</p>	
<p><u>Heirless Property</u> Who, or what organization, if any, has been designated as the proper recipient of Jewish</p>	

<p>heirless property, which is still retained by Serbia for any reason? (<i>see Terezin Declaration, and GBP, para. j</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Heirless Property</u></p> <p>If an organization, person, or group of persons have been designated as the proper recipients of Jewish heirless property in Serbia, what properties have been restituted or compensated to them to date? (<i>see Terezin Declaration, and GBP, para. j</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Communal Property</u></p> <p>What provisions have been made in Serbia for the return of Jewish communal property? (<i>see Terezin Declaration, and GBP, paras. a, b, k</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Communal Property</u></p> <p>Please describe all Jewish communal property in Serbia that has been returned. (<i>see Terezin Declaration, and GBP, paras. a, b, k</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Communal Property</u></p> <p>Please describe any Jewish communal property that remains in the possession of the Serbian state. (<i>see Terezin Declaration, and GBP, paras. a, b, k</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Current Mechanisms</u></p> <p>Are there currently any legal or administrative mechanisms in Serbia by which a claimant (Serbian or non-Serbian citizen) can seek restitution and/or compensation of immovable property seized between 1933 and 1945? If yes, please identify. (<i>see Terezin Declaration, and GBP paras. d, k</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Fulfillment of Terezin Declaration Commitments</u></p> <p>Does Serbia currently view its commitments under the Terezin Declaration and Guidelines and Best Practices (“GBP”) as being fulfilled? (<i>see Terezin Declaration, and GBP, paras. a-m</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Fulfillment of Terezin Declaration Commitments</u></p> <p>What specifically has Serbia done to fulfill its commitments under the Terezin Declaration and GBP? (<i>see Terezin Declaration, and GBP, paras. a-m</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Fulfillment of Terezin Declaration Commitments</u></p> <p>Since Serbia’s signing of the Terezin</p>	

Declaration in 2009, what new laws or regulations, if any, have been passed and/or enacted, which promote the goals of the Terezin Declaration and GBP? (see Terezin Declaration, and GBP)	
---	--

[If your country has more than one law that relates to Shoah era restitution/compensation of immovable property, please complete Sections VI-XIII of the Questionnaire for each law**]**

VI. Legislation / Regulation relating to restitution and/or compensation of Shoah era immovable property – Basic information (pursuant to Terezin Declaration, Guidelines and Best Practices (“GBP”), para. k)

Territory:	Serbia
Title:	Law on Property Restitution and Compensation (2011)
Text (original language):	<p>ЗАКОН</p> <p>О ВРАЋАЊУ ОДУЗЕТЕ ИМОВИНЕ И ОБЕШТЕЋЕЊУ</p> <p>("Сл. гласник РС", бр. 72/2011, 108/2013 и 142/2014)</p> <p>Глава прва</p> <p>ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ</p> <p>Предмет уређивања</p> <p>Члан 1</p> <p>Овим законом уређују се услови, начин и поступак враћања одузете имовине и обештећења за одузету имовину, која је на територији Републике Србије применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији, као и других прописа, на основу аката о подржављењу, после 9. марта 1945. године одузета од физичких и одређених правних лица и пренесена у општенародну, државну, друштвену или задружну својину (у даљем тексту: враћање имовине).</p> <p>Овај закон се примењује и на враћање имовине чије је одузимање последица Холокауста на територији која данас чини територију</p>

Републике Србије.

Прописи

Члан 2

Право на враћање имовине по одредбама овог закона може се остварити за имовину одузету применом следећих прописа:

- 1) Одлука о прелазу у државну својину непријатељске имовине, о државној управи над имовином неприсутних лица и о секвестру над имовином коју су окупаторске власти присилно отуђиле ("Службени лист ДФЈ", број 2/45);
- 2) Закон о аграрној реформи и колонизацији ("Службени лист ДФЈ", број 64/45 и "Службени лист ФНРЈ", бр. 16/46, 24/46, 99/46, 101/47, 105/48, 19/51, 42-43/51, 21/56, 52/57, 55/57 и 10/65);
- 3) Закон о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији ("Службени гласник НРС", бр. 39/45 и 4/46);
- 4) Закон о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији ("Службени гласник НРС", бр. 5/48, 11/49 и 34/56);
- 5) Одлука о установи суда за суђење злочина и преступа против српске националне части ("Службени гласник НРС", број 1/45);
- 6) Одлука о суду за суђење злочина и преступа против српске националне части ("Службени гласник НРС", број 3/45);
- 7) Закон о сузбијању недопуштене шпекулације и привредне саботаже ("Службени лист ДФЈ", број 26/45);
- 8) Закон о забрани изазивања националне, расне и верске мржње и раздора ("Службени лист ДФЈ", број 36/45 и "Службени лист ФНРЈ", број 56/46);
- 9) Закон о заштити народних добара и њиховом управљању ("Службени

	<p>лист ДФЈ", број 36/45);</p> <p>10) Закон о конфискацији имовине и о извршењу конфискације ("Службени лист ДФЈ", број 40/45);</p> <p>11) Закон о потврди и изменама и допунама Закона о конфискацији имовине и о извршењу конфискације ("Службени лист ФНРЈ", бр. 61/46 и 74/46);</p> <p>12) Закон о одузимању ратне добити стечене за време непријатељске окупације ("Службени лист ДФЈ", број 36/45);</p> <p>13) Закон о потврди и изменама и допунама Закона о одузимању ратне добити стечене за време непријатељске окупације ("Службени лист ФНРЈ", број 52/46);</p> <p>14) Закон о држављанству Демократске Федеративне Југославије ("Службени лист ДФЈ", број 64/45);</p> <p>15) Закон о држављанству Федеративне Народне Републике Југославије ("Службени лист ФНРЈ", бр. 54/46 и 105/48);</p> <p>16) Закон о одузимању држављанства официрима и подофицирима бивше југословенске војске, који неће да се врате у отаџбину и припадницима војних формација који су служили окупатору и одбегли у иностранство ("Службени лист ДФЈ", број 64/45 и "Службени лист ФНРЈ", број 86/46);</p> <p>17) Закон о кривичним делима против народа и државе ("Службени лист ДФЈ", број 66/45 и "Службени лист ФНРЈ", бр. 59/46, 106/47 и 110/47);</p> <p>18) Закон о сузбијању недопуштене трговине, недопуштене шпекулације и привредне саботаже ("Службени лист ФНРЈ", бр. 56/46 и 74/46);</p> <p>19) Закон о прелазу у државну својину непријатељске имовине и о секвестрацији над имовином одсутних лица ("Службени лист ФНРЈ", бр. 63/46 и 74/46);</p>
--	--

- 20) Закон о поступању са имовином коју су власници морали напустити у току окупације и имовином која им је одузета од стране окупатора и његових помагача ("Службени лист ДФЈ", број 36/45);
- 21) Закон о потврди и изменама и допунама Закона о поступању са имовином коју су сопственици морали напустити у току окупације и имовином која им је одузета од стране окупатора и његових помагача ("Службени лист ФНРЈ", број 64/46);
- 22) Закон о заштити општенародне имовине и имовине под управом државе ("Службени лист ФНРЈ", број 86/46);
- 23) Закон о национализацији приватних привредних предузећа ("Службени лист ФНРЈ", бр. 98/46 и 35/48);
- 24) Уредба о арондацији државних пољопривредних добара општедржавног значаја ("Службени лист ФНРЈ", број 99/46);
- 25) Одлука Националног комитета ослобођења Југославије о привременој забрани враћања колониста у њихова ранија места живљења ("Службени лист ДФЈ", број 13/45);
- 26) Закон о поступању са напуштеном земљом колониста у Аутономној Косовско-Метохијској области ("Службени лист НРС", број 9/47);
- 27) Закон о ревизији додељивања земље колонистима и аграрним интересентима у Аутономној Косовско-Метохијској области ("Службени лист ФНРЈ", број 89/46);
- 28) Закон о ликвидацији аграрне реформе вршене до 6. априла 1941. године на великим поседима у Аутономној Покрајини Војводини ("Службени лист ФНРЈ", број 9/47);
- 29) Основни закон о експропријацији ("Службени лист ФНРЈ", бр. 28/47, 12/57 и 53/62 и "Службени лист СФРЈ", бр. 13/65, 5/68, 7/68 и 11/68);
- 30) Основни закон о поступању са експроприсаним и конфискованим шумским поседима ("Службени лист ФНРЈ", број 61/46);

- 31) Кривични законик ("Службени лист ФНРЈ", број 13/51);
- 32) Закон о извршењу казни, мера безбедности и васпитно-поправних мера ("Службени лист ФНРЈ", број 47/51);
- 33) Уредба о имовинским односима и реорганизацији сељачких радних задруга ("Службени лист ФНРЈ", број 14/53);
- 34) Закон о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта ("Службени лист ФНРЈ", број 52/58);
- 35) Закон о искоришћавању пољопривредног земљишта ("Службени лист ФНРЈ", бр. 43/59 и 53/62 и "Службени лист СФРЈ", бр. 10/65, 25/65 - пречишћен текст, 12/67 и 14/70) - ако корисници права нису добили одговарајуће друго земљиште;
- 36) Закон о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера ("Службени лист СФРЈ", бр. 5/68 и 20/69);
- 37) Закон о откупу приватних апотека ("Службени лист ФНРЈ", број 50/49);
- 38) Закон о потврди и изменама и допунама Закона о уређењу и деловању кредитног система ("Службени лист ФНРЈ", број 68/46);
- 39) Уредба о ревизији дозвола за рад и ликвидацији приватних кредитних предузећа ("Службени лист ФНРЈ", број 51/46);
- 40) Правилник о поступку ликвидације приватних кредитних предузећа ("Службени лист ФНРЈ", број 57/46);
- 41) Указ Председништва Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије У. бр. 392 од 8. марта 1947. године ("Службени лист ФНРЈ", број 64/47).

Значење појединих израза

Члан 3

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) под "имовином" се подразумевају одузете покретне и непокретне ствари, као и одузета предузећа;
- 2) под "подржављеном имовином" подразумева се имовина која је на основу прописа из члана 2. овог закона одузета и пренесена у општенародну, државну, друштвену или задружну својину;
- 3) под "актом о подржављењу" подразумева се правни акт који је имао непосредно дејство, као што је пресуда, одлука, решење и други правни акт државног, односно другог надлежног органа, којим је извршено подржављење имовине;
- 4) под појмом "Агенција" подразумева се Агенција за реституцију која је основана чланом 51. овог закона;
- 5) под појмом "захтев за враћање одузете имовине, односно обештећење" (у даљем тексту: захтев) подразумева се захтев који, на основу расписаног јавног позива, лице овлашћено овим законом подноси Агенцији;
- 6) под појмом "право на враћање имовине или обештећење" подразумева се право које надлежни орган, у складу са овим законом, утврђује подносиоцу захтева;
- 7) под појмом "предмет обештећења" подразумева се одузета имовина наведена у захтеву, а за коју је надлежни орган, у складу са условима прописаним овим законом, утврдио право на обештећење;
- 8) под појмом "основица обештећења" подразумева се укупна вредност предмета обештећења утврђена од стране надлежног органа, у складу са овим законом;
- 9) под појмом "обештећење" подразумева се износ средстава утврђен у складу са овим законом, који ће на основу решења о обештећењу, у

форми државних обвезница и новца, добити корисник обештећења;

10) под појмом "бивши власник" подразумева се физичко или правно лице које је било власник одузете имовине у моменту подржављења;

11) под појмом "подносилац захтева" подразумева се лице које је Агенцији поднело захтев, на основу расписаног јавног позива од стране Агенције;

12) под "корисником враћене имовине или обештећења" (у даљем тексту: корисник) подразумева се лице коме се враћа имовина, односно утврђује право на обештећење, у складу са овим законом;

13) под појмом "неизграђено грађевинско земљиште" подразумева се земљиште на коме нису изграђени објекти, на коме су изграђени објекти супротно закону и земљиште на коме су изграђени само објекти привременог карактера;

14) појмови: објекат, грађење, реконструкција, доградња, адаптација и санација, и други грађевински појмови тумаче се и примењују у складу са прописима који уређују изградњу објеката.

Облици остварења права

Члан 4

Имовина се враћа у натуралном облику или се даје обештећење у виду државних обвезница Републике Србије и у новцу, у складу са овим законом.

Право на враћање имовине или обештећење

Члан 5

Право на враћање имовине или обештећење има:

1) домаће физичко лице које је бивши власник одузете имовине, а у случају његове смрти или проглашења умрлим - његови законски

наследници, утврђени у складу са прописима који уређују наслеђивање у Републици Србији и са одредбама овог закона;

2) задужбина којој је одузета имовина, односно њен правни следбеник;

3) бивши власник који је своју некадашњу имовину која је одузета вратио у својину на основу теретног правног посла;

4) физичко лице које је закључило уговор о купопродаји са државним органом у периоду од 1945. до 1958. године ако се у судском поступку утврди да је оштећено висином купопродајне цене има право искључиво на обештећење, у складу са овим законом, умањено за висину исплаћене купопродајне цене;

5) физичко лице - страни држављанин, а у случају његове смрти или проглашења умрлим, његови законски наследници, под условом реципроцитета.

Претпоставља се да постоји реципроцитет са државом која није уређивала враћање имовине ако домаћи држављанин може да стекне право својине и наследи непокретности у тој држави.

Право на враћање имовине или обештећење нема:

1) физичко лице - страни држављанин, односно његови законски наследници, за које је обавезу обештећења преузела страна држава по основу међународног уговора;

2) физичко лице - страни држављанин, односно његови законски наследници, који су и без постојања међународног уговора, обештећени или им је право на враћање имовине признато правом стране државе;

3) лице које је било припадник окупационих снага које су деловале на територији Републике Србије, за време Другог светског рата, као ни његови наследници.

Отклањање последица одузимања имовине жртвама Холокауста и другим жртвама фашизма на територији Републике Србије, које немају живих законских наследника, уредиће се посебним законом.

Постојање реципроцитета са страном државом и међународног уговора, у смислу овог члана, утврђује Агенција по службеној дужности.

Конфискована и експроприсана имовина

Члан 6

Одредбе овог закона примењују се и на имовину која је конфискована после 9. марта 1945. године, под условом да је бивши власник рехабилитован до дана ступања на снагу овог закона, или буде рехабилитован на основу захтева за рехабилитацију из члана 42. став 6. овог закона, у складу са посебним законом.

Бивши власник има право на враћање имовине, односно обештећење, у складу са овим законом за имовину одузету на основу прописа о експропријацији који су се примењивали до 15. фебруара 1968. године, ако бившем власнику на име накнаде за експроприсану имовину није уступљена друга непокретност у својину, станарско право или други облик најшире правне власти.

Бивши власник нема право на враћање имовине, односно обештећење, у складу са овим законом за имовину одузету на основу прописа о експропријацији који су се примењивали после 15. фебруара 1968. године, за коју је одређена накнада у новцу или другим стварима или правима.

Виша сила

Члан 7

Ако је одузета ствар престала да постоји услед дејства више силе, бивши власник нема право на обештећење у складу са овим законом.

Начело приоритета враћања у натуралном облику

Члан 8

Одузета имовина враћа се бившем власнику у својину и државину, а ако то према овом закону није могуће, бивши власник има право на обештећење.

Ако враћање државине на одузетој непокретности није одмах могуће, бившем власнику вратиће се својина на одузетој ствари, а са лицем које је држалац у време ступања на снагу овог закона, успоставиће се закупни однос под тржишним условима, ако овим законом није друкчије уређено.

Обвезник враћања имовине или обештећења

Члан 9

Обвезник враћања подржављене имовине у натуралном облику (у даљем тексту: обвезник) је Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, јавно предузеће, привредно друштво или друго правно лице чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, привредно друштво са већинским друштвеним капиталом и задруга, укључујући и привредна друштва и задруге у поступку стечаја и ликвидације, а који је, на дан ступања на снагу овог закона, власник, држалац или носилац права коришћења, односно располагања на подржављеној имовини - у односу на право које му припада.

У случају из члана 23. став 4. овог закона обвезник је носилац права коришћења на грађевинском земљишту из тог става.

Обвезник обештећења у виду државних обвезница и у новцу је Република Србија.

Начело заштите стицаоца

Члан 10

Стицалац имовине који је, након подржављења имовине, у складу са законом, стекао право својине, остаје власник и држалац ствари, и његова стечена права не смеју бити повређена.

	<p>Примена других прописа</p> <p>Члан 11</p> <p>Поступак по захтеву спроводи се по одредбама овог закона. На питања која нису уређена овим законом примењиваће се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.</p> <p>Овим законом се не дира у примену других прописа о заштити права својине и других права стечених у складу са законом, осим уколико су у супротности са њим.</p> <p>Сукоб основа за враћање имовине или обештећења</p> <p>Члан 12</p> <p>Подносилац захтева који има право да, по различитим основима, захтева враћање одређене имовине, за исти предмет обештећења може да то право оствари само по једном основу.</p> <p>Издавање документације и података</p> <p>Члан 13</p> <p>Сви органи Републике Србије, органи аутономне покрајине, органи јединице локалне самоуправе и други органи и организације, дужни су да у оквиру својих надлежности и без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана подношења захтева за издавање, издају сву потребну документацију и податке из члана 42. ст. 3 - 6. овог закона којима располажу.</p> <p>Неурачунавање примљеног и изгубљена добит</p> <p>Члан 14</p> <p>Накнада која је на основу прописа из члана 2. овог закона исплаћена у новцу или хартијама од вредности бившем власнику, не узима се у обзир</p>
--	--

при утврђивању права на враћање имовине, односно обештећење.

Не може се захтевати враћање плодова, нити накнада штете по основу изгубљене добити због немогућности коришћења, односно управљања подржављеном имовином, као и по основу њеног одржавања у периоду од дана подржављења до враћања имовине.

Глава друга

ВРАЋАЊЕ ИМОВИНЕ

Предмет враћања

Члан 15

Овим законом враћају се непокретне и покретне ствари у јавној својини Републике Србије, аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе, у државној, друштвеној и задружној својини, осим ствари у својини задругара и друштвеној и задружној својини које је ималац стекао уз накнаду.

Предмет враћања су подржављене непокретности: грађевинско земљиште, пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште, стамбене и пословне зграде, станови и пословне просторије и други објекти који постоје на дан ступања на снагу овог закона.

Предмет враћања су подржављене покретне ствари уписане у јавни регистар, као и друге покретне ствари које према прописима о културним добрима представљају културна добра и културна добра од великог и изузетног значаја, а која постоје на дан ступања на снагу овог закона.

1. Заједничке одредбе о враћању непокретности

Враћање својине и државине

Члан 16

Заједничке одредбе о враћању непокретности примењују се увек када се овим законом не уређује друкчије за поједину врсту непокретности.

Обвезник враћања дужан је да, у складу са овим законом, бившем власнику врати право својине и државину на одузетој непокретности, осим ако објекат није увећан у смислу члана 17. овог закона.

Ако се одузета непокретност не може вратити у целини, бившем власнику вратиће се део одузете непокретности, уз обештећење за невраћени део, у складу са овим законом.

Увећани објекат

Члан 17

Објекат се, у смислу овог закона, сматра увећаним уколико је дограђен или надзидан у складу са законом, чиме је увећана бруто површина. Извођење грађевинских радова унутар постојећег габарита и волумена не сматра се увећањем објекта у смислу овог закона.

Ако је након подржављења увећан објекат, бившем власнику се враћа својина на делу непокретности у површини која му је одузета, а државина му се враћа на основу споразума или судске одлуке, односно власник увећаног дела и бивши власник могу споразумно регулисати своје међусобне односе на предметном објекту, а ако се такав споразум не постигне, њихове међусобне односе уредиће надлежни суд.

Изузеци од враћања у натуралном облику

Члан 18

Не враћа се право својине на непокретностима које на дан ступања на снагу овог закона имају следећу намену, односно статус:

- 1) непокретности које су по Уставу и закону искључиво у јавној својини;
- 2) службене зграде и пословне просторије које служе за обављање законом утврђене надлежности државних органа, органа аутономне покрајине, органа јединице локалне самоуправе и органа месне самоуправе;

3) непокретности које служе за обављање делатности установа из области здравства, васпитања и образовања, културе и науке или других установа, као јавних служби, основаних од стране носилаца јавне својине, а чијим би враћањем био битно ометен рад и функционисање тих служби;

4) непокретности које су неодвојиви саставни део мрежа, објеката, уређаја или других средстава која служе за обављање претежне делатности јавних предузећа, друштава капитала основаних од стране носилаца јавне својине, као и њихових зависних друштава, из области енергетике, телекомуникација, саобраћаја, водопривреде и комуналних делатности;

5) непокретности чије би враћање битно нарушило економску, односно технолошку одрживост и функционалност у обављању претежне делатности субјекта приватизације који није приватизован, као и субјекта који се продаје у поступку стечаја као правно лице а у чијој се имовини налазе;

6) непокретности које су намењене за репрезентативне потребе Народне скупштине, председника Републике и Владе;

7) непокретности у власништву Републике Србије намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, војних и трговинских представништава и представника при дипломатско-конзуларним представништвима;

8) Дворски комплекс на Дедињу, чији се статус уређује посебним законом, као и друга непокретна културна добра од изузетног значаја у државној својини;

9) непокретна имовина која је продата, односно стечена у поступку приватизације као имовина или капитал субјекта приватизације, у складу са законом којим се уређује приватизација;

10) непокретности које су продате у поступку стечаја над предузећима у већинској друштвеној, односно државној својини, као и непокретности које представљају имовину стечајних дужника у већинској друштвеној, односно државној својини која су као правна лица продати у поступку стечаја;

11) у другим случајевима утврђеним овим законом.

Не враћају се подржављена предузећа.

Одлагање преноса државине

Члан 19

Обвезник враћања имовине има право да и након доношења решења о враћању непокретности, као купац користи предметну непокретност за своју делатност, у периоду који је неопходан за прилагођавање његовог пословања, а у складу са чланом 20. ст. 1. и 2. овог закона. Права и обавезе између бившег власника и обвезника за то време уређују се уговором.

У случају да се уговор не закључи у року од три месеца од дана извршности решења о враћању имовине, свака страна може захтевати да суд својом одлуком уреди њихов однос.

Правни положај купца непокретности

Члан 20

Купац непокретности која је предмет враћања има право да користи непокретност за обављање своје делатности, али не дуже од три године од извршности решења о враћању имовине, с тим што се бивши власник и обвезник могу и друкчије споразумети.

Изузетно, за вишегодишње засаде и винограде, купац пољопривредног земљишта или лице које, до доношења решења о враћању имовине бившем власнику, а најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, закључи уговор о закупу пољопривредног земљишта на основу права пречег купаца, има право да користи пољопривредно земљиште до 20 година за вишегодишње засаде, односно до 40 година за винограде.

У року из ст. 1. и 2. овог члана бивши власник који је ступио на место куподавца, има право на закупнину, али не може једнострано мењати

висину закупнине и друге одредбе затченог уговора о закупу.

Уговор о закупу закључен са намером да се осујети остварење права бившег власника не производи правно дејство.

Терет на непокретности

Члан 21

Непокретности се враћају ослобођене хипотекарних терета који су установљени од момента њиховог подржављења.

За потраживања која су била обезбеђена хипотеком из става 1. овог члана гарантује Република Србија, уз право регреса према хипотекарном дужнику.

Постојеће стварне службености конституисане у корист или на терет непокретности не престају.

Постојеће личне службености у корист трећих лица се гасе.

2. Враћање подржављеног грађевинског земљишта

Које се земљиште не враћа

Члан 22

Предмет враћања, у смислу овог закона, јесте грађевинско земљиште у јавној својини Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, као и грађевинско земљиште у државној, друштвеној односно задружној својини.

Не враћа се изграђено грађевинско земљиште, ако овим законом за поједине случајеве није друкчије одређено.

Не враћа се грађевинско земљиште на коме се, у складу са овим законом, налазе јавне површине, или је планским документом, важећим на дан

ступања на снагу овог закона, предвиђена изградња објеката јавне намене, у складу са законом којим се уређује просторно планирање, изградња и грађевинско земљиште, као ни грађевинско земљиште на коме су изграђени објекти који нису предмет враћања у натуралном облику у складу са чланом 18. овог закона, као ни неизграђено грађевинско земљиште за које у складу са законом којим се уређује просторно планирање, изградња и грађевинско земљиште постоји правноснажно решење о локацијској дозволи у време ступања на снагу овог закона.

Не враћа се неизграђено грађевинско земљиште на коме је планским документом важећим на дан ступања на снагу овог закона предвиђена изградња објекта у функцији реализације пројекта економског развоја, објекта који је намењен за социјално становање, у складу са законом којим се уређује социјално становање и станова у складу са Уредбом о мерама подршке грађевинској индустрији кроз субвенционисање камате по кредитима за финансирање стамбене изградње у 2010. години ("Службени гласник РС", број 4/10), када је инвеститор изградње тих станова Република Србија, у складу са Уредбом о условима и начину под којима локална самоуправа може да отуђи или да у закуп грађевинско земљиште по цени, мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде ("Службени гласник РС", бр. 13/10 и 54/11), под условом да у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона власници тог земљишта доставе Влади попис катастарских парцела тог грађевинског земљишта и Влада својим актом у року од 60 дана од дана достављања захтева изврши верификацију катастарских парцела за ове намене.

Не враћа се грађевинско земљиште на коме је изграђен објекат сталног карактера у складу са законом, а на том земљишту није извршена конверзија права коришћења у право својине у складу са чланом 101. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС и 24/11 - у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи).

Не враћа се грађевинско земљиште на коме је изграђен објекат без грађевинске дозволе, које у поступку легализације буде одређено као земљиште за редовну употребу објекта, у складу са законом којим се уређује просторно планирање, изградња и грађевинско земљиште.

У случају из става 5. овог члана Агенција ће прекинути поступак до правноснажног окончања поступка легализације.

Које се земљиште враћа

Члан 23

Бившем власнику на неизграђеном грађевинском земљишту у јавној својини, на коме је као власник или корисник уписана Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, грађевинско земљиште се враћа у складу са одредбама овог закона.

Власник објекта или власник на посебном физичком делу зграде, без обзира на време изградње објекта, који је у време подржављења био власник на грађевинском земљишту на коме је тај објект изграђен, остварује право својине, односно сусвојине на том грађевинском земљишту, ако то право не оствари по основу конверзије у складу са чланом 101. Закона о планирању и изградњи.

Бившем власнику који је носилац права коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту у државној својини, грађевинско земљиште се враћа уколико право својине не оствари конверзијом права коришћења у право својине у складу са чланом 101а Закона о планирању и изградњи.

Изузетно од члана 18. став 1. тачка 9) овог закона, бившем власнику вратиће се право својине и право коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту, ако лице из члана 103. Закона о планирању и изградњи није поднело или не поднесе захтев за конверзију у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона и ако се не изврши конверзија права коришћења у право својине уз накнаду у року од две године од дана подношења тог захтева, а све под условом да је купац у уговору о продаји капитала закљученом у поступку приватизације прихватио враћање имовине.

Бивши власник нема право на враћање неизграђеног грађевинског земљишта на коме је као носилац права коришћења уписано лице из члана 104. став 1. Закона о планирању и изградњи, до окончања поступка конверзије уз накнаду, у складу са тим законом и подзаконским актом из члана 108. став 1. тог закона и ако се конверзија права коришћења у право својине изврши у року од две године од дана подношења захтева за конверзију. Бивши власник нема право на враћање неизграђеног грађевинског земљишта датог у дугорочни закуп, од 13. маја 2003. године до дана ступања на снагу овог закона, у складу са законом којим се уређује просторно планирање, изградња и грађевинско земљиште, осим у случају раскида уговора, под условом да је бивши

	<p>власник захтев поднео у складу са одредбама овог закона.</p> <p>Бившем власнику вратиће се право својине и право коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту за које одређено лице - носилац права коришћења има право на конверзију у складу са прописима о планирању и изградњи, а право коришћења му је престало на његов захтев сагласно тим прописима.</p> <p>Ако из неког разлога предвиђеног законом или уговором, уговор о дугорочном закупу из става 5. овог члана буде раскинут, закуподавац је дужан да одмах, а најкасније у року од осам дана од дана раскида уговора, обавести Агенцију о овој чињеници, у циљу окончања поступка по захтеву бившег власника, ако је исти поднет у складу са одредбама овог закона.</p> <p>Бивши власник, који је пренео право коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту на треће лице, нема право на враћање ни на обештећење у складу са овим законом.</p> <p>3. Враћање пољопривредног земљишта, шума и шумског земљишта</p> <p>Које се земљиште враћа</p> <p>Члан 24</p> <p>Бившем власнику враћа се право својине на пољопривредном и шумском земљишту и шумама, одузетим применом прописа из члана 2. овог закона.</p> <p>Уколико је одузето пољопривредно, односно шумско земљиште било предмет комасације, односно арондације након одузимања, бивши власник има право на враћање земљишта које је добијено из комасационе масе за то земљиште.</p> <p>Које се земљиште не враћа</p> <p>Члан 25</p>
--	--

Не враћа се право својине на пољопривредном и шумском земљишту ако је, на дан ступања на снагу овог закона:

1) на катастарској парцели изграђен објекат који је у функцији на дан ступања на снагу овог закона, она површина катастарске парцеле која служи за редовну употребу тог објекта, односно ако је на комплексу земљишта изграђен већи број објеката који су у функцији на дан ступања на снагу овог закона - површина земљишта која економски оправдава коришћење тих објеката;

2) неопходна нова парцелација земљишта ради обезбеђивања приступног пута за земљиште које је предмет захтева за враћање;

3) земљиште у друштвеној, односно задружној својини стечено теретним правним послом.

Ближи критеријуми за утврђивање површине земљишта које се не враћа у смислу става 1. тачка 1) овог члана, утврдиће се уредбом Владе.

Право коришћења и закуп

Члан 26

Лицу које је на дан доношења извршног решења имало право коришћења пољопривредног земљишта, то право престаје даном извршности решења о враћању имовине бившем власнику. Лице које је имало право коришћења пољопривредног земљишта дужно је да преда државину бившем власнику по скидању усева, а најкасније до 30. октобра године у којој је решење постало извршно, а кад је решење постало извршно после овог датума - у року од осам дана од скидања првог наредног усева у следећој години.

Уколико је пољопривредно земљиште, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште, дато у закуп, остаје у државини закупца до истека уговора о закупу, ако овим законом није друкчије одређено, осим у случају да се странке друкчије не споразумеју, с тим да закупнину од дана извршности решења о враћању земљишта закупца плаћа бившем власнику.

4. Враћање стамбених и пословних објеката

Стамбене зграде и станови

Члан 27

Бившим власницима враћају се стамбене зграде, куће, станови, гараже и други пратећи објекти одузети применом прописа из члана 2. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, не враћају се стамбене зграде и куће на којима је, у случају заснивања етажне својине, у складу са законом, престало да постоји право својине на згради, односно кући.

Стамбене зграде, куће и станови на којима постоји законом заштићено станарско право, враћају се у својину бившем власнику, који од дана извршности решења о враћању постаје закуподавац заштићеном станару, под условима утврђеним законом којим се уређује становање.

Пословни објекти и пословне просторије

Члан 28

Пословни објекти и пословне просторије враћају се бившем власнику у својину и државину, изузев ако су уложени у капитал подржављеног предузећа ради стицања удела, односно акција.

Пословни објекти и пословне просторије из става 1. овог члана, дате у закуп било које врсте или сродан однос враћају се бившем власнику у својину у складу са овим законом, а по истеку три године од дана извршности решења о враћању имовине и у државину, ако се бивши власник и купац другачије не споразумеју. У периоду од стицања својине до ступања у посед бившег власника, купац ступа у правни однос са њим по уговору који је закључио са претходним власником.

Враћање покретних ствари

Члан 29

Враћају се у својину и државину постојеће подржављене покретне

ствари из члана 15. став 3. овог закона.

Не враћају се покретне ствари из става 1. овог члана, које су, на дан ступања на снагу овог закона, саставни део збирки музеја, галерија, непокретних културних добара од изузетног значаја, или других сродних установа.

Не враћају се покретне ствари из става 1. овог члана које су продате у поступку приватизације, у складу са законом којим се уређује приватизација.

Глава трећа

ОБЕШТЕЋЕЊЕ

Облик и укупан обим обештећења

Члан 30

Обештећење се врши у виду државних обвезница Републике Србије и у новцу за исплату аконтације обештећења.

Укупан износ обештећења из става 1. овог члана не сме да угрози макроекономску стабилност и привредни раст Републике Србије, те се за ове намене одређује износ од две милијарде евра, увећан за збир припадајућих камата за све кориснике обештећења, обрачунатих по каматној стопи од 2% годишње, за период од 15. децембра 2017. године до рокова доспећа утврђених овим законом.

Утврђивање обештећења

Члан 31

Износ обештећења утврђује се у еврима, тако што се основица обештећења помножи коефицијентом који се добија када се стави у однос износ од две милијарде евра и износ укупног збира основица обештећења утврђених решењима о праву на обештећење увећаног за процену неутврђених основица из става 5. овог члана. Коефицијент се изражава са две децимале.

Ради спровођења одредаба члана 30. овог закона, Влада ће, на предлог министарства надлежног за послове финансија, утврдити коефицијент из става 1. овог члана, у року од пет година од дана објављивања јавног позива из члана 42. став 1. овог закона.

По одредбама овог закона може се остварити укупно обештећење по основу одузете имовине једног бившег власника, по свим основима из члана 1. овог закона, које, у општем интересу, не може прећи износ од 500.000 евра.

У случају кад један законски наследник по одредбама овог закона остварује право по основу одузете имовине од више бивших власника, обештећење том наследнику по основу свих бивших власника, у оквиру њиховог законског максимума, у општем интересу, не може прећи износ од 500.000 евра.

Ако у року од пет година од дана објављивања јавног позива из члана 42. став 1. овог закона, нису донета сва решења о праву на обештећење, неутврђене основице процениће Агенција за потребе утврђивања коефицијента из става 1. овог члана.

Утврђивање вредности непокретности

Члан 32

Основица за обештећење за одузете непокретности једнака је вредности непокретности, утврђеној проценом надлежног органа, у складу са овим законом, израженој у еврима, према званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан процене.

Надлежни орган из става 1. овог члана ће, на захтев Агенције, у поступку који одговара поступку утврђивања пореске основице пореза на пренос апсолутних права, утврдити вредност непокретности, у складу са законом.

Вредност непокретности у смислу става 1. овог члана утврђује надлежни орган према месту где се непокретност налази. Вредност непокретности утврђује се према стању на дан одузимања, а према вредности на дан процене.

Уколико је одузето земљиште у време одузимања било пољопривредно, а на дан процене има статус грађевинског земљишта, вредност тог земљишта процениће се као вредност грађевинског земљишта.

Вредност објеката који не постоје у време процене, утврђује се на основу вредности истих или сличних објеката, са истом или сличном наменом, на истом месту или у ближој околини, у складу са одредбама овог члана.

Ако је објекту, после одузимања, на основу повећања површине у квадратним метрима увећана вредност утврђена проценом из става 2. овог члана, извршиће се смањење њене вредности, сразмерно увећању бруто површине.

Утврђивање вредности покретних ствари

Члан 33

Вредност постојећих покретних ствари из члана 29. став 1. овог закона утврђује се у еврима према њиховој тржишној вредности, коју утврђује Агенција, преко судског вештака одговарајуће струке.

Начин и методологија утврђивања вредности покретних ствари из става 1. овог члана, ближе ће се утврдити уредбом Владе, на предлог министарства надлежног за послове финансија.

Утврђивање вредности предузећа, односно дела предузећа

Члан 34

За одузета предузећа за која је у акту о одузимању имовине наведена чиста актива, сагласно одговарајућим прописима из члана 2. овог закона, основица обештећења је вредност чисте активе, валоризоване на основу паритета динара према америчком долару на дан одузимања и паритета динара према америчком долару на дан доношења решења.

Изузетно, за предузећа за која у акту о одузимању није наведена чиста актива, основицу обештећења чини регистрован основни капитал на дан одузимања, валоризован на начин из става 1. овог члана.

За одузето предузеће које има сувласнике, вредност предмета обештећења из ст. 1. и 2. овог члана дели се на сувласнике сразмерно учешћу у власништву на том предузећу.

У случају одузимања акција, односно удела једног или више сувласника предузећа, сматра се да је, у смислу овог закона, одузет део предузећа, па се вредност предмета враћања утврђује сходном применом става 3. овог члана.

Државне обвезнице

Члан 35

Ради регулисања јавног дуга који настаје по основу обештећења из члана 30. овог закона, Република Србија ће емитовати обвезнице које гласе на евро.

Обвезнице из става 1. овог члана емитију се у нематеријалном облику, без купона, појединачно за сваку годину, и региструју код Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности (у даљем тексту: Централни регистар).

Обвезнице из става 1. овог члана гласе на име и преносиве су, а исплаћују се у еврима.

Основне елементе обвезница, износ емисије, као и услове дистрибуције и наплате обвезница, уредиће Влада, на предлог министарства надлежног за послове финансија, најкасније до 30. јуна 2017. године.

Обвезнице доспевају у року од 12 година и исплаћују се у годишњим ратама почев од 15. децембра 2018. године, осим обвезница за лица која су на дан ступања на снагу овог закона старија од 70 година, које доспевају у року од пет година, односно лица која коју су на дан ступања на снагу овог закона старија од 65 година, које доспевају у року од 10 година.

У случају када је решење о обештећењу постало правноснажно после доспећа прве годишње рате обвезница у 2018. години, кориснику ће се

исплатити доспеле годишње рате обвезница са припадајућом каматом.

Промет обвезница емитованих у складу са овим законом је слободан.

Промет и поседовање обвезница емитованих у складу са овим законом ослобођено је сваке врсте пореза.

Обвезнице из овог члана могу се куповати и продавати на берзи.

Извори средстава

Члан 36

Извори средстава за измирење обавеза по основу издатих обвезница и исплате новчане аконтације су:

- 1) наменски издвојена средства у поступку приватизације;
- 2) средства остварена конверзијом права коришћења грађевинског земљишта у својину уз накнаду, предвиђена посебним законом;
- 3) наменска средства предвиђена буџетом Републике Србије.

Средства из става 1. овог члана уплаћују се на наменски рачун министарства надлежног за финансије код Народне банке Србије и могу се користити само за исплату обештећења.

Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе је дужна да средства остварена у складу са ставом 1. овог члана уплати у року од 15 дана од дана наплате.

Аконтација обештећења

Члан 37

Република Србија ће исплатити бесповратно аконтацију обештећења у

новцу бившем власнику, на основу правноснажног решења о утврђивању износа обештећења, у износу од 10% од утврђеног износа обештећења по свим основима бившег власника.

У случају кад уместо бившег власника право из става 1. овог члана остварују његови законски наследници, износ аконтације дели се на законске наследнике сагласно њиховим утврђеним уделитема.

Износ аконтације из става 1. овог члана не може бити већи од 10.000 евра по бившем власнику по свим основима.

За износ исплаћене аконтације из става 1. овог члана умањиће се обештећење у виду обвезница.

Аконтација обештећења по одредбама овог закона утврђује се и исплаћује почев од 31. марта 2017. године.

Порези, таксе и трошкови поступка

Члан 38

Стицање имовине и остваривање обештећења по овом закону не подлеже плаћању ни једне врсте пореза, административних и судских такси.

Подносилац захтева сноси трошкове поступка у складу са законом.

Изузетно од става 2. овог члана, подносилац захтева није у обавези да плати трошкове за рад и пружање услуга Републичког геодетског завода, који падају на терет тог органа. Подносилац захтева је дужан да плати накнаду за рад геодетске организације у случају кад је њено ангажовање неопходно за правилно решење захтева.

Глава четврта

ПОСТУПАК ЗА ВРАЋАЊЕ ИМОВИНЕ И ОБЕШТЕЋЕЊЕ

Странке у поступку

	<p>Члан 39</p> <p>Странка у поступку је лице по чијем је захтеву покренут поступак или које има правни интерес, обвезник, као и републички јавни правобранилац.</p> <p>Надлежни орган</p> <p>Члан 40</p> <p>По захтеву за враћање имовине поступак води Агенција, као јавна агенција, преко подручних јединица, а у складу са овим законом и законом којим се уређује општи управни поступак.</p> <p>Агенција ће објавити јавни позив за подношење захтева за враћање имовине у најмање два дневна листа који се дистрибуирају на целој територији Републике Србије, као и на званичном веб сајту министарства надлежног за послове финансија и Агенције, у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона.</p> <p>Подносилац захтева</p> <p>Члан 41</p> <p>Захтев за враћање имовине, у складу са овим законом, подносе сви бивши власници одузете имовине, односно њихови законски наследници и правни следбеници.</p> <p>Захтев из става 1. овог члана могу поднети заједно сви законски наследници бившег власника или сваки од њих појединачно.</p> <p>Право на подношење захтева у складу са овим законом имају сви бивши власници одузете имовине, њихови законски наследници или правни следбеници, без обзира да ли су поднели пријаву у складу са Законом о пријављивању и евидентирању одузете имовине ("Службени гласник РС", број 45/05).</p> <p>Подношење и садржина захтева</p>
--	---

Члан 42

Захтев се подноси у року од две године од дана објављивања јавног позива Агенције из члана 40. став 2. овог закона на веб сајту министарства надлежног за послове финансија.

Захтев се подноси Агенцији - надлежној подручној јединици - на прописаном обрасцу и са потребним доказима, преко шалтера поште.

Захтев садржи податке о:

1) бившем власнику - име, име једног родитеља и презиме, датум и место рођења, пребивалиште, односно боравиште у време одузимања имовине и држављанство, односно назив и седиште задужбине;

2) одузетој имовини на коју се захтев односи - врста, назив, величина, односно површина, место где се непокретност налази, број катастарске парцеле по старом и важећем премеру, изглед и стање имовине у време одузимања, односно одговарајући подаци за покретне ствари;

3) праву својине бившег власника на одузетој имовини;

4) основу, времену и акту одузимања;

5) подносиоцу захтева - име, име једног родитеља и презиме, податке о рођењу, пребивалишту, држављанству, јединствени матични број грађана, име, презиме и пребивалиште пуномоћника, односно назив и седиште задужбине, податке о лицу које представља задужбину и лицу које заступа задужбину;

6) правној вези подносиоца захтева са бившим власником.

Уз захтев се прилажу, у оригиналу или овереној фотокопији, следећи докази:

1) за податке из става 3. тач. 1) и 5) овог члана - извод из матичне књиге рођених, односно умрлих, извод из регистра у коме је задужбина

уписана, пуномоћје, а ако подносилац захтева нема стално пребивалиште на територији Републике Србије и пуномоћје за лице овлашћено за пријем писмена, као и други доказ на основу којег се могу несумњиво утврдити тражени подаци;

2) за податке из става 3. тачка 2) овог члана - извод из регистра непокретности, извод из регистра покретних ствари, уверење Републичког геодетског завода о идентификацији катастарске парцеле старог и новог премера, осим за катастарске парцеле за које је спроведена комасација;

3) за податке из става 3. тачка 4) овог члана - исправа о подржављењу имовине или назив, број и година службеног гласила у коме је објављен акт, уз конкретно навођење предмета одузимања и сл.;

4) за податке из става 3. тачка 6) овог члана - извод из матичне књиге, решење о наслеђивању, извод из регистра правних лица, односно други доказ на основу којег се може несумњиво утврдити правна веза подносиоца захтева са бившим власником;

5) све друге доказе које подносилац захтева поседује, а који могу бити од значаја за одлучивање по захтеву.

Лице које има страно држављанство дужно је да уз захтев достави доказ о непостојању сметњи из члана 5. овог закона за остваривање права на враћање имовине, осим доказа, односно чињеница које Агенција утврђује по службеној дужности у смислу члана 5. став 5. овог закона.

Лице из члана 6. став 1. овог закона је у обавези да уз захтев приложи и правноснажну судску одлуку о рехабилитацији, односно доказ да је поднело захтев за рехабилитацију.

Захтев мора да садржи податке из става 3. тач. 1), 2), 5) и 6) овог члана. Уз захтев се обавезно прилажу и докази из става 4. тач. 1), 3) и 4) овог члана.

Образац захтева, начин и поступак пријема и обраде захтева, као и списак пошта где ће се вршити подношење захтева прописује министар надлежан за финансије.

<p>Одбацивање захтева</p> <p>Члан 43</p> <p>Захтев који не садржи податке из члана 42. став 7. овог закона и уз који нису приложени докази из тог става одбациће се као неуредан.</p> <p>Лице чији је захтев одбачен у смислу става 1. овог члана има право да нови захтев поднесе до истека рока из члана 42. став 1. овог закона.</p> <p>Против акта из става 1. овог члана жалба није допуштена, али се може покренути управни спор.</p> <p>Надлежност подручних јединица Агенције</p> <p>Члан 44</p> <p>Надлежност подручне јединице Агенције утврђује се према пребивалишту, односно боравишту бившег власника у Републици Србији у време одузимања имовине.</p> <p>У случају да није могуће одредити месну надлежност на начин из става 1. овог члана, надлежна је подручна јединица Агенције коју одреди директор Агенције.</p> <p>Прекид поступка</p> <p>Члан 45</p> <p>Агенција ће прекинути поступак до окончања поступка легализације, рехабилитације, или када се као претходно питање појави питање чије решавање спада у искључиву надлежност суда, као и у случају прописаном у члану 23. ст. 4. и 5. овог закона.</p> <p>Рок за доношење решења</p> <p>Члан 46</p>
--

Агенција је дужна да о потпуном захтеву одлучи најкасније у року од шест месеци, а изузетно код посебно сложених предмета, годину дана од дана пријема потпуног захтева.

Решење о враћању имовине или обештећењу

Члан 47

Агенција утврђује све чињенице и околности од значаја за одлучивање о захтеву и доноси решење којим утврђује корисника, имовину која се враћа, односно за коју се даје обештећење, висину основице обештећења и аконтације из члана 37. овог закона, обвезника, начин и рокове за извршавање утврђених обавеза. Износ обештећења утврђује се по утврђивању коефицијента из члана 31. овог закона, допуном решења о утврђивању права на обештећење.

Уколико захтев обухвата више непокретности, односно покретних ствари, орган из става 1. може донети више решења којим се врши повраћај имовине.

У решењу о враћању налаже се надлежним органима извршење решења, као и брисање евентуалних терета.

Првостепено решење Агенција доставља подносиоцу захтева, обвезнику и републичком јавном правобраниоцу.

Решењем из става 1. овог члана утврђује се корисник, односно корисници, и то:

1) бивши власник - ако је у животу;

2) законски наследници бившег власника - на основу правноснажног решења о наслеђивању бившег власника, ако такво решење постоји, а ако таквог решења нема, решењем ће се одредити корисници само у случају кад је из достављене документације могуће неспорно утврдити све законске наследнике.

У случају кад је решењем из става 1. овог члана одређено више

корисника, сваком од њих одредиће се припадајући део имовине, односно обештећења, према правноснажном решењу о наслеђивању бившег власника, ако такво решење постоји или на основу споразума законских наследника закљученог пред првостепеним органом.

Ако се корисници и њихови удели не могу утврдити применом одредаба ст. 5. и 6. овог члана, првостепени орган ће подносиоце захтева за остваривање права по овом закону, сагласно члану 45. овог закона, упутити да ова питања, као претходна, реше пред надлежним судом.

У поступку из става 7. овог члана, надлежни суд у ванпарничном поступку, сходном применом правила по којима се расправља заоставштина, утврђује законске наследнике бившег власника и њихове уделе у праву на повраћај одузете имовине или на обештећење, при чему се суд не упушта у то да ли та лица испуњавају прописане услове за остваривање ових права по одредбама овог закона.

Решење Агенције из става 5. тачка 2) овог члана, односно решење суда из става 8. овог члана, о одређивању законских наследника бившег власника и њихових удела, важи само у поступку пред Агенцијом за остваривање права на враћање одузете имовине, односно права на обештећење.

Код утврђивања својства корисника, односно законских наследника по одредбама овог члана, није од значаја раније дата наследничка изјава лица које је поднело захтев за остваривање права по одредбама овог закона.

Подносиоци захтева за остваривање права по одредбама овог закона који по одредбама овог члана нису одређени за кориснике, могу своја права остварити у парничном поступку - подношењем тужбе против лица која су одређена за кориснике, односно законске наследнике.

У случају да орган из става 1. овог члана утврди да не постоји законски основ за враћање или обештећење, донеће решење о одбијању поднетог захтева.

Правноснажно решење о враћању имовине Агенција доставља и Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије, а за пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште министарству надлежном за послове пољопривреде.

Правна средства

Члан 48

Против првостепеног решења из члана 47. овог закона, подносилац захтева, обвезник и републички јавни правобранилац могу изјавити жалбу министарству надлежном за послове финансија, као другостепеном органу, у року од 15 дана од дана достављања решења.

Министарство надлежно за послове финансија је дужно да одлучи о поднетој жалби у року од 90 дана од дана пријема.

Против другостепеног решења може се покренути управни спор.

Поступак по тужби за покретање управног спора из става 3. овог члана сматра се хитним.

Извршење решења

Члан 49

На основу правноснажног решења о враћању имовине власник има право да упише својину на предметној непокретности.

На основу правноснажног решења о враћању имовине чији је обвезник враћања друштво капитала или задруга у поступку стечаја, односно ликвидације, бивши власник има право да захтева излучење из стечајне, односно ликвидационе масе стечајног, односно ликвидационог дужника.

На основу извршног решења којим се одређује обештећење, орган или организација надлежна за предају државних обвезница, односно потврде о њиховом издавању, предаће обвезнице кориснику, односно корисницима.

Решење из става 3. овог члана сматра се извршеним уписом власништва корисника на обвезницама у Централни регистар.

Евиденција о захтевима и подношење извештаја

Члан 50

Агенција води, у електронском облику, евиденцију о поднетим захтевима, утврђеној вредности имовине (основице обештећења) и обештећења по поднетим захтевима, као и решеним предметима.

На основу евиденције и података из става 1. овог члана, Агенција ће најкасније у року од пет година од дана објављивања јавног позива из члана 42. став 1. овог закона доставити Влади, преко министарства надлежног за послове финансија, процену укупног износа основице обештећења по поднетим захтевима.

Агенција ће изводе из захтева из члана 42. став 1. овог закона примљене у претходном периоду једном месечно збирно објављивати на веб сајту Агенције.

Извод из става 3. овог члана нарочито садржи: име, име једног родитеља и презиме подносиоца захтева, број под којим је захтев евидентиран, податке о имовини чије се враћање захтева и позив свима који испуњавају услове да се, у законском року, захтеву придруже.

Облик и садржину извода из става 4. овог члана прописале министар надлежан за финансије.

Глава пета

АГЕНЦИЈА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ

Оснивање

Члан 51

Оснива се Агенција за реституцију, ради вођења поступка и одлучивања о захтевима за враћање имовине, као и ради исплате новчане накнаде и обештећења и обављања других послова утврђених законом.

Послове из става 1. овог члана Агенција обавља као поверене.

	<p>Правни статус</p> <p>Члан 52</p> <p>Агенција послује у складу са прописима о јавним агенцијама, има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним овим законом и статутом. Агенција има рачун код пословне банке.</p> <p>Седиште и организационе јединице</p> <p>Члан 53</p> <p>Седиште Агенције је у Београду.</p> <p>Агенција има подручне јединице у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду, које се оснивају за територију општина према прописима којима се уређује регионални развој.</p> <p>Средства за рад и оснивање Агенције</p> <p>Члан 54</p> <p>Средства за рад и оснивање Агенције обезбеђују се из:</p> <ol style="list-style-type: none">1) буџета Републике Србије;2) донација и других облика бесповратних средстава;3) других извора, у складу са законом. <p>Послови Агенције</p> <p>Члан 55</p>
--	--

Агенција обавља послове који се односе на спровођење овог закона и закона којим се уређује враћање имовине црквама и верским заједницама, и то:

- 1) води поступак и одлучује о захтевима за враћање имовине, односно обештећење;
- 2) пружа стручну помоћ подносиоцима захтева и обвезницима враћања;
- 3) води евиденције прописане законом;
- 4) извештава Владу годишње, преко министарства надлежног за послове финансија, о обављеним пословима из своје надлежности;
- 5) обавља друге послове прописане законом.

Органи

Члан 56

Органи Агенције су: управни одбор и директор.

Чланове управног одбора и директора именује и разрешава Влада на период од пет година.

Лице које може остварити право на враћање имовине и обештећење у складу са овим законом, не може бити директор, односно члан управног одбора Агенције.

Управни одбор

Члан 57

Управни одбор има председника и четири члана.

Управни одбор:

- 1) доноси статут Агенције;
- 2) доноси програм рада;
- 3) усваја финансијски план;
- 4) усваја годишњи извештај о раду Агенције;
- 5) усваја завршни рачун;
- 6) доноси опште акте;
- 7) доноси пословник о свом раду;
- 8) обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

Одлуке управног одбора из тач. 1) до 5) овог члана доносе се уз сагласност Владе.

Директор

Члан 58

Директор:

- 1) заступа Агенцију;
- 2) организује и руководи Агенцијом;
- 3) предлаже акте које доноси управни одбор;
- 4) извршава одлуке управног одбора и предузима мере за њихово

спровођење;

5) стара се о законитости рада и одговара за законитост рада и коришћење и располагање имовином агенције;

6) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;

7) предлаже програм рада;

8) врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Статут и други општи акти

Члан 59

Општи акти Агенције су статут, правилник и други акти којима се на општи начин уређују одређена питања.

Статут је основни општи акт Агенције, који садржи одредбе о:

1) делатности Агенције;

2) начину обављања послова;

3) органима, организационим јединицама и њиховом деловању;

4) заступању;

5) правима, обавезама и одговорностима запослених;

6) поступку сарадње са органима територијалне аутономије и локалне самоуправе;

7) другим питањима од значаја за рад Агенције.

Глава шеста

КАЗНЕНА ОДРЕДБА

Прекршаји

Члан 60

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу Републике Србије, органу аутономне јединице, органу јединице локалне самоуправе и другом органу и организацији које не изда потребну документацију којом располаже из оквира своје надлежности у складу са чланом 13. овог закона.

Глава седма

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Доношење подзаконских аката

Члан 61

Министар надлежан за финансије донеће прописе из члана 42. став 8. и члана 50. став 5. овог закона, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Влада ће донети прописе из члана 25. став 2. и члана 33. став 2. овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Забрана отуђења и оптерећења подржављене имовине

Члан 62

Од ступања на снагу овог закона имовина која је одузета бившим власницима, а за коју је поднета пријава у складу са Законом о пријављивању и евидентирању одузете имовине ("Службени гласник РС", број 45/05), а по одредбама овог закона може бити враћена, не може бити предмет отуђивања, хипотеке или залогe, до правноснажног окончања поступка по захтеву за враћање.

Забрана отуђења и оптерећења имовине из става 1. овог члана у погледу имовине за коју нису поднети захтеви за враћање престаје по истеку рока за подношење захтева.

Враћена имовина је у слободном промету, а Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе има право прече куповине приликом првог отуђења.

Акт отуђења и оптерећења имовине који је супротан одредбама овог члана је ништав.

Почетак рада Агенције за реституцију

Члан 63

Агенција за реституцију почиње са радом до 1. јануара 2012. године.

Агенција ће преузети предмете, средства за рад, архиву и запослене у Дирекцији за реституцију.

Преузимање пријава одузете имовине

Члан 64

Пријаве са пратећом документацијом које су поднете Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије на основу Закона о пријављивању и евидентирању одузете имовине ("Службени гласник РС", број 45/05), Републичка дирекција за имовину Републике Србије ће, у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона, доставити подносиоцима пријава препорученом пошиљком на адресу наведену у пријави.

У случају када више лица поседује потврде о извршеном евидентирању одузете имовине под истим бројем, пријава са пратећом документацијом се доставља првом потписнику пријаве.

Примена Закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија

	<p>Члан 65</p> <p>Примена овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија уредиће се по престанку функционисања међународне управе успостављене у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација.</p> <p>Престанак важења одредбе другог закона</p> <p>Члан 66</p> <p>Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи члан 8. Закона о пријављивању и евидентирању одузете имовине ("Службени гласник РС", број 45/05).</p> <p>Завршна одредба</p> <p>Члан 67</p> <p>Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".</p> <p>Самостални члан Закона о изменама Закона о враћању одузете имовине и обештећењу (<i>"Сл. гласник РС"</i>, бр. 142/2014)</p> <p>Члан 6</p> <p>Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".</p>
Text (English):	LAW

ON PROPERTY RESTITUTION AND COMPENSATION

Chapter I

BASIC PROVISIONS

Subject of the Law

Article 1

The Law shall regulate terms, method and procedure for the restitution of and compensation for the property which was confiscated on the territory of the Republic of Serbia with the application of regulations on agrarian reform, nationalisation, sequestration, and other regulations, on the basis of nationalisation acts, after 9 March 1945, from natural persons and legal entities and transferred into allpeople, national, state, social or cooperative property (hereinafter referred to as "property restitution").

The Law shall apply on the restitution of the property whose confiscation was the consequence of the Holocaust on the territory which now forms the territory of the Republic of Serbia.

Regulations

Article 2

The right to the restitution of confiscated property may be, according to the provisions of the Law, acquired by applying the following regulations:

- 1) Decision on Transfer of Enemy's Property into State Property, on Public Administration of the Property of Absent Persons and on Sequestration of the Property Forcibly Alienated by Occupying Authorities ("Official Journal of the DFY", No. 2/45);
- 2) Law on Agrarian Reform and Colonization ("Official Journal of the DFY", No. 64/45 and "Official Journal of the FPRY", Nos. 16/46, 24/46,

99/46, 101/47, 105/48, 19/51, 4243/51, 21/56, 52/57, 55/57 and 10/65);

3) Law on Agrarian Reform and Internal Colonization ("Official Gazette of PRS", Nos. 39/45 and 4/46);

4) Law on Agrarian Reform and Internal Colonization ("Official Gazette of the PRS", Nos. 5/48, 11/49 and 34/56);

5) Decision on Establishing the Tribunal for the Prosecution of Crimes and Offences Against Serbian National Honour ("Official Gazette of PRS", No. 1/45);

6) Decision on the Tribunal for the Prosecution of Crimes and Offences Against Serbian National Honour ("Official Gazette of PRS", No. 3/45);

7) Law on the Fight Against Illegal Speculation and Economic Sabotage ("Official Journal of the DFY", No. 26/45);

8) Law on the Prohibition of Incitement to National, Racial and Religious Hatred and Discord ("Official Journal of the DFY" No. 36/45 and "Official Journal of the FPRY", No. 56/46);

9) Law on Protection and Management of National Properties ("Official Journal of the DFY", No. 36/45);

1

10) Law on Property Confiscation and Execution of Confiscation ("Official Journal of the DFY", No. 40/45);

11) Law on Validation of and Amendments to the Law on Property Confiscation and Execution of Confiscation ("Official Journal of the FPRY",

Nos. 61/46 and 74/46);

12) Law on Confiscation of War Profit Gained During Enemy Occupation ("Official Journal of the DFY", No. 36/45);

13) Law on Validation of and Amendments to the Law on Confiscation of War Profit Gained During Enemy Occupation ("Official Journal of the FPRY", No. 52/46);

14) Law on Citizenship of the Democratic Federal Yugoslavia ("Official Journal of the DFY", No. 64/45);

15) Law on Citizenship of the Federal People's Republic of Yugoslavia ("Official Journal of the FPRY", Nos. 54/46 and 105/48);

16) Law on Revoking Citizenship of Officers and Non-Commissioned Officers of the Former Yugoslav Army Who Do Not Wish to Return to the Homeland, and Citizenship of Members of Military Forces Who Served the Occupier and Escaped Abroad, ("Official Journal of the DFY" No. 64/45 and "Official Journal of the FPRY", No. 86/46);

17) Law on Crimes Against the People and State ("Official Journal of the DFY" No. 66/45 and "Official Journal of the FPRY", Nos. 59/46, 106/47 and 110/47);

18) Law on the Fight Against Illegal Trade, Illegal Speculation and Economic Sabotage ("Official Journal of the FPRY", Nos. 56/46 and 74/46);

19) Law on Transfer of Enemy's Property into State Property and on Sequestration of the Property of Absent Persons ("Official Journal of the FPRY", Nos. 63/46 and 74/46);

20) Law on Treatment of the Property Abandoned by Its Owners During Occupation and of Their Property Confiscated by the Occupier and His Helpers ("Official Journal of the DFY", No. 36/45);

21) Law on Validation of and Amendments to the Law on Treatment of the Property Abandoned by Its Owners During Occupation and of Their Property Confiscated by the Occupier and His Helpers ("Official Journal of

the FPRY", No. 64/46);

22) Law on Protection of the Total National Property and Property under State Administration ("Official Journal of the FPRY", No. 86/46);

23) Law on Nationalisation of Private Enterprises ("Official Journal of the FPRY", Nos. 98/46 and 35/48);

24) Regulation on Arondation of National Agricultural Land of General Public Importance ("Official Journal of the FPRY", No. 99/46);

25) Decision of the National Committee for the Liberation of Yugoslavia on Temporary Prohibition of Return of Colonists to their Previous Places of Residence ("Official Journal of the DFY", No. 13/45);

26) Law on Treatment of Abandoned Colonists' Land in the Autonomous Region of Kosovo and Metohija ("Official Journal of the PRS", No. 9/47);

27) Law on Revision of Allocation of Land to Colonists and Agrarian Stakeholders in the Autonomous Region of Kosovo and Metohija ("Official Journal of the FPRY", No. 89/46);

28) Law on Liquidation of the Agrarian Reform Carried Out by 6 April 1941 on Large Properties in the Autonomous Province of Vojvodina ("Official Journal of the FPRY", No. 9/47);

29) Basic Law on Expropriation ("Official Journal of the FPRY", Nos. 28/47, 12/57 and 53/62 and "Official Journal of the SFRY", Nos. 13/65, 5/68, 7/68 and 11/68);

30) Basic Law on Treatment of Expropriated and Confiscated Forest Land ("Official Journal of the FPRY", No. 61/46);

31) Criminal Code ("Official Journal of the FPRY", No. 13/51);

32) Law on Enforcement of Penalties, Security Measures and Educational-Correctional Measures ("Official Journal of the FPRY", No. 47/51);

2

33) Regulation on Property Relations and Reorganisation of Rural Labour Cooperatives ("Official Journal of the FPRY", No. 14/53);

34) Law on Nationalisation of Leased Buildings and Construction Land ("Official Journal of the FPRY", No. 52/58);

35) Law on Exploitation of Agricultural Land ("Official Journal of the FPRY", No. 43/59 and 53/62 and, "Official Journal of the SFRY", Nos. 10/65, 25/65 revised, 12/67 and 14/70) - if beneficiaries of the right did not receive other adequate land;

36) Law on Determining Construction Land in Cities and Urban Settlements ("Official Journal of the SFRY", Nos. 5/68 and 20/69);

37) Law on Redemption of Private Pharmacies ("Official Journal of the FPRY", No. 50/49);

38) Law on Validation of and Amendments to the Law on Organisation and Operation of the Credit System ("Official Journal of the FPRY", No. 68/46);

39) Regulation on Revision of Operating Licences and Liquidation of Private Credit Enterprises ("Official Journal of the FPRY", No. 51/46);

40) Rulebook on the Process of Liquidation of Private Credit Enterprises ("Official Journal of the FPRY", No. 57/46);

41) Decree of the Presidency of the Presidium of the National Assembly of the People's Federal Republic of Yugoslavia No. 392 of 8 March 1947 ("Official Journal of the FPRY", No. 64/47).

Meaning of Specific Notions

Article 3

Specific notions used in the Law shall have the following meanings:

- 1) "Property" shall mean confiscated movable and real property, and confiscated enterprises;
- 2) "Nationalised property" shall mean the property which was on the basis of regulations referred to in Article 2 of the Law confiscated and transferred into allpeople, national, state, social or cooperative property;
- 3) "Nationalisation Act" shall mean a legal act with a direct effect such as judgement, decree, decision and other legal act of the state and/or other competent authority used for the nationalisation of property;
- 4) "Agency" shall mean the Agency for Restitution established by Article 51 of the Law;
- 5) "Claim for property restitution", i.e. "compensation"(hereinafter referred to as the "claim") shall mean a claim which a party authorized by the Law submits to the Agency on the basis of an announced public invitation;
- 6) "Right to restitution or compensation" shall mean the right which the competent authority grants to the claimant, in accordance with the Law;
- 7) "Subject of compensation" shall mean confiscated property stated in the claim, for which the competent authority has determined the right to compensation in accordance with the conditions prescribed by the Law;
- 8) "Compensation basis" shall mean the total value of the subject of compensation determined by the competent authority in accordance with the Law;
- 9) "Compensation" shall mean the amount of funds determined in

accordance with the Law, which shall be granted to the compensation beneficiary in the form of government bonds or cash, on the basis of a decision on compensation;

10) "Former owner" shall mean a natural person or legal entity that was the owner of the confiscated property at the moment of nationalisation;

11) "Claimant" shall mean any person who submitted a claim to the Agency on the basis of an announced public invitation by the Agency;

3

12) "Property or compensation beneficiary" (hereinafter referred to as the "beneficiary") shall mean a person to whom property is returned and/or who is granted with the right to compensation in accordance with the Law;

13) "Construction land without structures" shall mean land with no structures, with structures constructed against the law and land with temporary structures;

14) Notions: structure, construction, reconstruction, extension, adaptation and repair, and other construction notions shall be interpreted and applied in accordance with regulations governing the construction of structures.

Forms of Acquisition of Rights

Article 4

Property shall be recovered in its natural form or by compensation in the form of government bonds of the Republic of Serbia, or in cash, in accordance with the Law.

Property Restitution or Compensation Right

Article 5

The right to restitution or compensation shall have:

1. A domestic natural person who is the former owner of the confiscated property, and in case of his or her death or declaration of death - his or her legal inheritors, determined in accordance with the inheritance regulations in the Republic of Serbia, and provisions of the Law;
2. An endowment whose property has been confiscated, or its legal successor;
3. The former owner who recovered his or her former property which has been confiscated on the basis of an encumbered legal transaction;
4. A natural person who concluded a sales agreement with the state authority in the period from 1945 to 1958 if court proceedings determine that the person was damaged with the sum of the purchase price, the person shall exclusively have the right to compensation decreased by the amount of the paid purchase price, in accordance with the Law;
5. A natural person - foreign citizen, and in case of his death and/or declaration of death, his legal

inheritors, on the basis of condition of reciprocity.

It is assumed that reciprocity exists with a country in which property restitution has not been regulated if Serbian citizens may acquire property rights and inherit real properties in that country.

The right to restitution or compensation shall not have:

1. A natural person - foreign citizen and/or his or her legal inheritors for whom his or her country assumed the compensation responsibility under an international agreement;

2. A natural person - foreign citizen and/or his or her legal inheritors who even in the absence of an international agreement received compensation and/or were granted with the right to property restitution by the right of his country;

3. A person who was a member of the occupation forces which operated on the territory of the Republic of Serbia during World War II, and his or her inheritors.

Elimination of the consequences of property confiscation from the Holocaust victims and other victims of fascism on the territory of the Republic of Serbia who have no living legal inheritors, shall be regulated by a special law.

The Agency shall ex officio determine existence of the reciprocity with a foreign country and an international agreement in terms of the Article.

Confiscated and Expropriated Property

4

Article 6

Provisions of the Law shall also apply to the property confiscated after 9 March 1945, provided that the former owner is rehabilitated by the date of entry into force of the Law, i.e. will be rehabilitated on the basis of the request for rehabilitation referred to in Article 42, paragraph 6 of the Law, in accordance with a special law.

The former owner shall have the right to property restitution and /or compensation, in accordance with the Law, which was confiscated on the basis of expropriation regulations applied by 15 February 1968 in case the former owner was not ceded with another real property, the occupancy and tenancy right or other form of the broadest legal authority on behalf of the compensation for expropriated property.

The former owner shall have no right to recover and/or compensate, in accordance with the Law, property which was confiscated on the basis of expropriation regulations applied after 15 February 1968, for which compensation in cash or other assets or rights was determined.

Force Majeure

Article 7

If confiscated property ceased to exist due to the effect of Force Majeure, the former owner shall have no right to compensation in accordance with the Law.

The Principle of Priority of Natural Restitution

Article 8

Confiscated property shall be returned to the former owner to his or her possession and ownership, and if this is, according to the Law, not possible, the former owner shall have the right to compensation.

If returning possession of confiscated property is not immediately possible, the former owner shall be ceded with the ownership of the confiscated property, and he or she shall establish a lease relationship with the person-holder of the confiscated property at the time of entry into force of the Law, in accordance with market conditions, unless otherwise regulated by the Law.

Party Obligated to Make Restitution or Pay Compensation

Article 9

A party obliged to make restitution of nationalised property in its natural form (hereinafter referred to as the "obliged party") shall be the Republic of Serbia, Autonomous Province, a local self-government unit, a public enterprise, a

company, or other legal entity founded by the Republic of Serbia, Autonomous Province or a local self-government unit, a company with majority socially-owned capital and a cooperative, also including companies and cooperatives in the insolvency and liquidation proceedings which were on the date of entry into force of the Law, the owner, possessor or holder of the right of use and/or disposal with nationalised property – in terms of the right that belongs to them.

In the case referred to in Article 23, paragraph 4 of the Law, the obliged party shall be the holder of the right of use at the construction site referred to in the paragraph.

The party obliged to pay compensation in the form of government bonds and cash shall be the

Republic of Serbia.

The Principle of Protection of the Acquirer

Article 10

5

The property acquirer, who after the nationalisation of property acquired property right in accordance with the Law, shall remain owner and holder of the property, and the acquired rights shall not be violated.

Application of Other Regulations

Article 11

A procedure under request shall be implemented in accordance with the provisions of the Law. Issues not governed by the Law shall undergo

provisions of the law governing the general administrative procedure.

The Law shall not prejudice application of other regulations for the protection of the property right and other rights acquired in accordance with the Law, unless they contradict the Law.

Conflict of Property Restitution or Compensation Bases

Article 12

The claimant, who has the right to claim restitution of specific property for the same subject of compensation on various grounds, may acquire the right on only one of the grounds.

Documentation and Data Issuing

Article 13

All the authorities of the Republic of Serbia, authorities of the Autonomous Province, authorities of a local self-government unit and other authorities and organisations shall be obliged to issue without delay, not later than 30 days from the date of submission of a request for issue of documentation and/or data, all the necessary documentation and data referred to in Article 42, para. 3 - 6 of the Law they dispose with within their competences.

Disregarding Received Compensation and Lost Profit

Article 14

Compensation which was, according to the regulations referred to in Article 2 of the Law, paid to the former owner in cash or securities, shall not be taken into account in determining the right to property restitution and/or compensation.

A person may not claim recovery of yield or compensation for damage on the grounds of profit loss due to the inability to use, i.e. manage the nationalised

property, or on the grounds of property maintenance in the period between the date of nationalisation and date of recovery of the property.

Chapter II

PROPERTY RESTITUTION

The Subject of Restitution

Article 15

Real and movable properties in the public ownership of the Republic of Serbia, Autonomous Province and/or a local self-government unit, as well as property in state, social and cooperative

6

ownership shall be returned by the Law, except for the property owned by co-operatives and property in the social and cooperative ownership which the holder acquired for a fee.

The subject of restitution shall imply nationalised real property: construction land, agricultural land, forests and forest land, residential and commercial buildings, apartments and business premises and other structures existing on the date of entry into force of the Law.

The subject of restitution shall imply nationalised movable properties registered in the Public Register, and other movable properties which according to the regulations on cultural properties represent cultural properties, and cultural properties of great and special importance existing on the date of entry into force of the Law.

1. Common Provisions on the Restitution of Real Property

Restitution of Ownership and Possession

Article 16

Common provisions on the restitution of real property shall be applied whenever a specific type of real property is not otherwise regulated by the Law.

The party obliged to make restitution shall be responsible to return the property right and possession of the confiscated property to the former owner, in accordance with the Law, unless the structure has been extended in terms of Article 17 of the Law.

If confiscated real property may not be fully recovered, the former owner shall recover a part of the confiscated real property and receive compensation for the unrecovered part, in accordance with the Law.

Extended Structure

Article 17

For purpose of the Law, the structure shall be considered extended if it was enlarged or added on in accordance with the Law, which shall increase the gross floor area. Execution of construction works within the existing dimensions and capacities shall not be considered as a structure extension in terms of the Law.

If the structure was extended after nationalisation, the former owner shall recover ownership over the part of the real property which was confiscated from him or her, and the possession shall be returned to him or her on the basis of an agreement or court decision and/or the owner of the extended part and former owner may mutually agree to regulate their relations concerning the structure, and if such an agreement is not achieved, their mutual relations

shall be regulated by the competent court.

Exceptions to Natural Restitution

Article 18

The right of ownership of real properties shall not be returned if the properties have the following purpose and/or status on the date of entry into force of Law:

- 1) Real properties exclusively in public ownership under the Constitution and Law;
- 2) Official buildings and business premises used for carrying out legally determined competencies of state authorities, authorities of the Autonomous Province, authorities of a local self-government unit and authorities of the territorial self-government;
- 3) Real properties used for carrying out activities of institutions in the field of health, education, culture and science or other public institutions, which are public services established by

7

public property holders, whose restitution would considerably hinder operation and functioning of the services;

- 4) Real properties which make an inseparable and integral part of networks, structures, devices or other facilities used for performing core activities of public enterprises, companies established by public property holders, as well as by their subsidiaries, in the field of energy, telecommunications, transportation, water management and activities of public utilities;

5) Real properties whose restitution would considerably hinder economic, i.e. technological sustainability and operability in performance of core activities of the entity undergoing privatisation which has not been privatised, as well as an entity sold in bankruptcy proceedings as a legal entity, which the real properties belong to;

6) Real properties aimed at official entertainment purposes of the National Assembly, President of the Republic of Serbia and the Prime Minister;

7) Real properties in the ownership of the Republic of Serbia used for accommodating foreign diplomatic and consular representatives, military and trade representatives and parties representing diplomatic and consular missions;

8) The royal complex in Dedinje, whose status is regulated by a special law, as well as other state-owned cultural real properties of special importance;

9) Real properties sold and/or acquired in the privatisation process as the property or capital of the entity undergoing privatisation, in accordance with the law regulating the privatisation process;

10) Real properties sold in bankruptcy proceedings of state or socially majority-owned enterprises, as well as real properties representing state or socially majority-owned property of bankruptcy debtors which have been sold in bankruptcy proceedings as legal entities;

11) In other cases determined by the Law.

Nationalised enterprises shall not be returned.

Deferment of Transfer of Possession

Article 19

A party making property restitution shall have the right to use the real property for its activity as a lessee even after adoption of a decision on property restitution, for a period required for adjusting its business operation, in accordance with Article 20, para. 1 and 2 of the Law. Rights and responsibilities between the former owner and obliged party for that period shall be regulated by an agreement.

In case the agreement is not concluded within three months after the date of enforcement of the decision on property restitution, each party may require from the court to regulate their relation with its decision.

Legal Status of the Lessee

Article 20

The lessee of the real property which is the subject of restitution shall have the right to use the real property for the performance of its activities for not longer than three years after the date of enforcement of the decision on property restitution, provided that the former owner and obliged party may agree otherwise.

Exceptionally, in terms of perennial plants and vineyards, the lessee of the agricultural land or a person who, by the adoption of a decision on property restitution to the former owner, and not later than one year from the date of entry into force of the Law, concludes a lease agreement for the agricultural land on the basis of the right of first refusal for the lease, shall have the right to use the agricultural land for 20 years for perennial plants and/or 40 years for vineyards.

8

The former owner, who assumed the role of the lessor, shall have the right to rent in the period referred to in para. 1 and 2 of the Article, however, he or she

may not unilaterally change the amount of rent and other provisions of the applicable lease agreement.

The lease agreement concluded with intent to thwart acquisition of the right of the former owner, shall have no legal effect.

Real Property Encumbrance

Article 21

Real properties shall be recovered without mortgage encumbrances determined at the moment of their nationalisation.

Claims secured by the mortgage referred to in paragraph 1 of the Article shall be guaranteed by the Republic of Serbia, with the right of recourse to the mortgagor.

Existing real servitudes constituted in favour or at the expense of real properties shall not cease

to exist.

Existing personal servitudes constituted in favour of third parties shall cease to exist.

2. Restitution of Nationalised Construction Land

The land that shall not be returned

Article 22

For purpose of the Law, the subject of restitution shall be construction land in the public ownership of the Republic of Serbia, Autonomous Province or local self-government unit, as well as construction land in state, social and/or cooperative ownership.

Construction land with structures shall not be returned, unless otherwise determined by the Law in individual cases.

Construction land with public areas built in accordance with the law shall not be returned, as well as construction land with structures for public use which are by a planning document applicable on the date of entry into force of the Law envisaged to be constructed in accordance with the law on spatial planning, construction of structures and construction land, or construction land with constructed structures which are not the subject of restitution in their natural form in accordance with Article 18 of the Law, as well as construction land without structures with a valid decision on location licence issued in accordance with the law on spatial planning, construction of structures and construction land and existing at the time of entry into force of the Law.

Construction land without structures on which construction of a structure for the implementation of an economic development project and a structure intended for social housing is envisaged by a planning document valid on the day of entry into force of the Law, which is in accordance with the law governing social housing and apartments and in accordance with the Regulation on the Measures of Support to the Construction Industry by Subsidising Interests on Housing Loans in 2010 (“Official Gazette of RS”, No 4/10), when the investor in the construction of apartments is the Republic of Serbia, in accordance with the Regulation on Terms and Manner in Which Local Self-Government May Alienate or Lease Construction Land at a Price Lower Than the Market Price and/or a Rent, or Without a Fee (“Official Gazette of RS”, No. 13/10 and 54/11), provided that owners of the land submit to the Government a list of cadastral parcels on the construction land, not later than 60 days from the date of entry into force of the Law, and the Government verifies the cadastral parcels intended for these purposes with its act, not later than 60 days after the date of submission of the claim.

Construction land with a permanent structure constructed in accordance with the law shall not be returned if conversion of the right of use to the property right on the land has not been carried out in

9

accordance with Article 101 of the Law on Planning and Construction (“Official Gazette of RS”), No. 72/09, 81/09 – amendment, 64/10-decision of the Constitutional Court and 24/11 – hereinafter referred to as the “Law on Planning and Construction”).

Construction land with a structure constructed without a building permit, which shall in the legalization process be defined as land for the regular use of the structure in accordance with the law on spatial planning, building of structures and construction land, shall not be returned.

In the case referred to in paragraph 5 of the Article, the Agency shall terminate the procedure until valid completion of the legalization process.

The land that shall be returned

Article 23

The former owner shall on publicly owned construction land without structures, whose registered owner or beneficiary is the Republic of Serbia, Autonomous Province or a local self-government unit, recover the construction land in accordance with the provisions of the Law.

The owner of a structure or owner of a separate physical part of the building, regardless of the time of construction of the structure, who was the owner during nationalisation of the construction land on which the structure was built, shall acquire the ownership right and/or co-ownership right of the construction land, if the right is not obtained on the basis of conversion in accordance with Article 101 of the Law Planning and Construction.

The construction land shall be returned the former owner who is the holder of the right of use on the state-owned construction land without structures if he or she does not obtain the property right by conversion of the right of use to the property right in accordance with Article 101a of the Law on Planning and Construction.

Notwithstanding Article 18, para. 1, item 9) of the Law, the former owner shall recover the property right and the right of use on the construction land

without structures if the person referred to in Article 103 of the Law on Planning and Construction did not submit or does not submit a request for conversion within 60 days from the date of entry into force of the Law, and if conversion of the right of use to the property right is not carried out with a fee in the period of two years after the day of submission of the request, provided that the buyer in the capital sales agreement concluded in the privatisation process has accepted property restitution.

The former owner shall have no right to the restitution of construction land without structures which as the holder of the right of use has a registered person referred to in Article 104, paragraph 1 of the Law on Planning and Construction, until completion of the conversion procedure with a fee, in accordance with the Law and bylaw referred to in Article 108, paragraph 1 of the Law, and if conversion of the right of use to the property right is carried out in the period of two years after the day of submission of the request for conversion. The former owner shall have no right to the restitution of construction land without structures which was leased for a long-term period, from 13 May 2003 to the date of entry into force of the Law, in accordance with the law on spatial planning, construction of structures and construction land, except in case of termination of the lease agreement, provided that the former owner submitted the claim in accordance with the provisions of the Law.

The former owner shall recover the property right and the right of use on the construction land without structures for which a person – holder of the right of use shall have the right to conversion in accordance with regulations on planning and construction, and the right of use has remained at his or her request, in accordance with the regulations.

If for any reason envisaged by the law or agreement, the long-term lease agreement referred to in paragraph 5 of the Article is terminated, the lesser shall be obliged to inform the Agency about this fact immediately, or not later than eight days after termination of the agreement, for purpose of terminating the procedure at the request of the former owner if it was submitted in accordance with the provisions of the Law.

10

The former owner who transferred the right of use of the construction land

without structures to a third party, shall have no right to restitution or compensation in accordance with the Law.

3. Restitution of Agricultural Land, Forests and Forest Land

What land shall be returned

Article 24

The former owner shall recover the property right to agricultural and forest land and forests confiscated by the application of the regulations referred to in Article 2 of the Law.

If confiscated agricultural and/or forest land was re parcelled and/or arondated after confiscation, the former owner shall have the right of restitution of the land obtained in the re parceling process of the land.

What land shall not be returned

Article 25

The right of ownership of agricultural and forest land shall not be recovered if the following has been done on the date of entry into force of the Law:

- 1) Construction of a structure which is in operation on the date of entry into force of the Law at a cadastral parcel in the part used for the regular utilization of the structure, i.e. if the land contains a larger number of structures which are in operation on the date of entry into force of the Law, the size of the land which economically justifies utilisation of the structures;
- 2) Necessary new parcelling of the land for purpose of ensuring an access road to the land that is the subject of the claim for restitution;
- 3) Land in social and/or cooperative ownership acquired by encumbered legal transaction.

More detailed criteria for determining the size of the land that shall not be returned as stated in paragraph 1, item 1) of the Article, shall be determined by the regulation of the Government.

The Right of Use and Lease

Article 26

A person, who on the date of adoption of an enforceable decision had the right to use agricultural land, shall seize to have the right on the date of enforcement of the decision on the restitution of property to the former owner. A person who had the right of use of agricultural land shall be obliged to return possession to the former owner after the harvest, no later than 30 October in the year in which the decision became enforceable and if the decision has become enforceable after this date, not later than eight days after the day of reaping the next yield in the following year.

If agricultural land was leased in accordance with the Law on Agricultural Land, it shall remain in the possession of the lessee until expiry of the lease agreement, unless otherwise determined by the Law, or the parties agree otherwise, provided that the lessee pays the rent to the former owner from the date of enforcement of the decision on the restitution of the land.

4. Restitution of Residential and Commercial Buildings Residential Buildings and Apartments

Article 27

11

Former owners shall recover residential buildings, houses, apartments, garages and other ancillary structures which were confiscated with the

application of regulations referred to in Article 2 of the Law.

Notwithstanding paragraph 1 of the Article, residential buildings and houses in which, in case of condominium ownership, the property right to the building, i.e. house ceased to exist in accordance with the law, shall not be returned.

Residential buildings, houses and apartments with the legally protected occupancy and tenancy right, shall be returned to the ownership of the former owner who shall from the date of enforcement of the decision on restitution become the lessor to the protected lessee, under the terms determined by the Housing Law.

Commercial Buildings and Business Premises

Article 28

Commercial buildings and business premises shall be returned to the former owner into his property and possession, unless they are invested in the capital of the nationalised enterprise for purpose of acquiring a share, i.e. stocks..

Commercial buildings and business premises referred to in paragraph 1 of the Article, which are under any kind of lease or in any other similar relation, shall be returned to the property of the former owner in accordance with the Law, and to his possession three years after the date of enforcement of the decision on property restitution, unless the former owner and lessee agree otherwise. In the period in which the former owner goes from acquiring ownership to coming into possession of property, the lessee shall enter into legal relations with the former owner under the lease agreement concluded with the previous owner.

Restitution of Movable Property

Article 29

The existing nationalised movable properties referred to in Article 15, paragraph 3 of the Law shall be returned to ownership and possession.

The movable properties referred to in paragraph 1 of the Article, which on the date of entry into force of the Law make an integral part of museum collections, galleries, immovable cultural properties of great importance, or of similar institutions, shall not be returned.

The movable properties referred to in paragraph 1 of the Article shall not be returned if they are sold in the privatisation process, in accordance with the law regulating privatisation.

Chapter III

COMPENSATION

The Form and Total Amount of Compensation

Article 30

Compensation shall be paid in the form of government bonds of the Republic of Serbia and in cash for the payment of advance compensation.

The total amount of compensation referred to in paragraph 1 of the Article should not jeopardize the macroeconomic stability and economic growth of the Republic of Serbia, therefore, the amount assigned for this purpose shall be two billion Euros plus the sum of accrued interests for all

12

compensation beneficiaries, calculated at an interest rate of 2% per annum, for the period from 1 January 2015 to the maturity dates determined by the Law.

Determining Compensation

Article 31

The amount of compensation shall be determined in Euros by multiplying the compensation basis with the coefficient equal to the ratio between the amount of two billion Euros and the total sum of individual compensation basis determined by decisions on the compensation right increased by the estimated undetermined bases referred to in paragraph 5 of the Article. The coefficient shall be expressed with two decimal places.

For purpose of implementation of the provisions referred to in Article 30 of the Law, the Government shall at the proposal of the ministry competent for financial matters determine the coefficient referred to in paragraph 1 of the Article not later than three years after the date of announcement of the public invitation referred to in Article 42, paragraph 1 of the Law.

According to the provisions of the Law, the total compensation may be received on the basis of the property confiscated of a former owner on all the grounds referred to in Article 1 of the Law, which, for purpose of common interest, may not exceed the compensation amount of EUR 500,000.

In the case when a legal inheritor exercises the right under the provisions of the Law on the basis of property confiscated from several former owners, the compensation received by the inheritor, on the basis of all the former owners and within their legal maximum, may not, for purpose of common interest, exceed the amount of EUR 500,000.

If all the decisions on the right to compensation are not adopted within three years from the date of announcement of the public invitation referred to in Article 42, paragraph 1 of the Law, the undetermined bases shall be estimated by the Agency for purposes of determining the coefficient referred to in paragraph 1 of the Article.

Determining the Value of Real Property

Article 32

The compensation basis for confiscated real property shall be equal to the value of real property determined by the assessment of the competent authority, in accordance with the Law, and it shall be expressed in Euros

according to the official middle exchange rate of the National Bank of Serbia prevailing on the date of assessment.

The competent authority referred to parpa. 2 of the Article shall, at the request of the Agency, determine the value of real property in accordance with the law, in a procedure which shall match the procedure for determining the tax basis for the transfer of absolute rights.

The value of real property, as stated in paragraph 1 of the Article, shall be determined by the competent authority according to the place where the real property is located. The real property value shall be determined according to its condition on the day of its confiscation and according to the value on the day of its assessment.

If confiscated land is at the time of confiscation agricultural land, and on the day of assessment it has the status of a construction site, the value of the land shall be assessed as the value of the construction site.

The value of a structure that does not exist at the time of assessment shall be determined on the basis of values of the same or similar structures, with the same or similar purpose, in the same place or in the vicinity, in accordance with the provisions of the Article.

13

If the value of a structure determined in the assessment process referred to in paragraph 2 of the Article has been increased after confiscation, due to increased floor area in square meters, the value shall be reduced in proportion to the increase in the gross floor area.

Determining the Value of Movable Property

Article 33

The value of existing movable properties referred to in Article 29, paragraph 1 of the Law shall be determined in Euros according to their market value, as determined by the Agency and a court expert in the appropriate discipline.

The manner and methodology of determining the value of the real property referred to in paragraph 1 of the Article shall be more closely determined by the regulation of the Government at the proposal of the ministry competent for financial matters.

Determining the Value of Enterprise and/or Part of Enterprise

Article 34

In terms of confiscated enterprises which in the act on property confiscation have expressed only net assets in accordance with specific regulations referred to in Article 2 of the Law, the confiscation basis shall be the value of net assets valorised on the basis of RSD/U.S. Dollar parity on the date of confiscation and on the basis of RSD/U.S. Dollar parity on the date of adoption of the decision.

Exclusively, in terms of enterprises which in the act on property confiscation do not have expressed net assets, the compensation basis shall be the registered fixed capital on the day of confiscation, valorised in the manner stated in paragraph 1 of the Article.

In terms of a confiscated enterprise with co-owners, the value of the subject of compensation referred to in para. 1 and 2 of the Article shall be allocated to co-owners in proportion to their share in the ownership over the enterprise.

In case of confiscation of stocks, i.e. shares of one or more co-owners of an enterprise, for purpose of the Law, it shall be considered that a part of the enterprise has been confiscated, therefore, the value of the subject of restitution shall be determined in accordance with paragraph 3 of the Article.

Government Bonds

Article 35

For purpose of regulating the public debt occurring on the basis of the compensation referred to in Article 30 of the Law, the Republic of Serbia shall issue bonds denominated in Euro.

The bonds referred to in paragraph 1 of the Article shall be issued in an immaterial form, without coupons, individually for every year, and registered in the Central Securities, Depository and Clearing House (hereinafter referred to as the “Central House”).

The bonds referred to in paragraph 1 of the Article shall be registered and also transferable, and they shall be paid in Euros.

Basic elements of the bonds, the amount of issue, as well as conditions of distribution and collection of bonds shall be regulated by the Government, at the proposal of the ministry competent for financial matters, not later than 31 December 2014.

Bonds shall fall due in 15 years and shall be paid in annual instalments starting from 2015, except for the bonds for the persons who are on the day of entry into force of the Law over 70 years of age, which shall fall due in the period of five years and/or persons who are on the day of entry into force of the Law over 65 years of age, which shall fall due in the period of 10 years.

In case a decision on compensation became valid after maturity of the first annual instalment of bonds in 2015, the beneficiary shall receive due annual instalments of bonds with the accrued interest.

14

The turnover of bonds issued in accordance with the Law shall be free.

The turnover and possession of the bonds issued in accordance with the Law shall be free of any kind of tax.

The bonds referred to in the Article may be purchased and sold on the stock market.

Sources of Funds

Article 36

Sources of funds for the settlement of liabilities arising from issued bonds and cash advance payments are as follows:

- 1) Special purpose funds allocated in the privatization process;
- 2) Funds envisaged by a specific law and obtained by conversion of the right of use of construction land to the property right for a fee;
- 3) Special purpose funds from the budget of the Republic of Serbia.

The funds referred to in paragraph 1 of the Article shall be paid to a special purpose account of the ministry competent for financial matters held at the National Bank of Serbia, and they may be used only for the payment of compensation.

The Republic of Serbia, Autonomous Province, and/or a local self-government unit shall be obliged to pay funds obtained in accordance with paragraph 1 of the Article within 15 days from the day of collection.

Advance Payment of Compensation

Article 37

The Republic of Serbia shall effect irreversible advance payment of compensation in cash to the former owner, on the basis of a valid decision on the right to compensation:

- In the amount of 10 % of the compensation basis on all the grounds of the former owner;

- In case when, instead of the former owner, the right referred to in paragraph 1 of the Article is exercised by his or her legal inheritors, the amount of advance payment shall be divided into the legal inheritors according to their determined shares.

The amount of advance payment referred to in paragraph 1 of the Article may not exceed EUR

10,000 per former owner on all the grounds.

Compensation in the form of bonds shall be reduced for the amount of effected advance payment referred to in paragraph 1 of the Article.

Taxes, Fees and Costs of Proceedings

Article 38

Acquisition of property and compensation under the Law shall not be subject to the payment of any kind of taxes, administrative and court fees.

A claimant shall bear the costs of proceedings in accordance with the Law.

Notwithstanding paragraph 2 of the Article, the claimant shall not be obliged to pay the costs of the operation and provision of services by the Republic Geodetic Authority, which shall be borne by the authority. The claimant shall be obliged to pay a fee for the operation of the geodetic organisation in case its engagement is necessary for addressing the claim properly.

15

Chapter IV

PROPERTY RESTITUTION AND COMPENSATION PROCESS

Parties in the Process

Article 39

A party in the process shall mean a person on whose request a process has been initiated, or a person who has a legal interest, an obliged party as well as the Advocate- General of the Republic.

Competent Authority

Article 40

A process initiated on the basis of a restitution claim shall be governed by the Agency, as a public agency, through regional units, in accordance with the Law and law on general administrative procedure.

The Agency shall announce a public invitation for the submission of claims for property restitution in at least two newspapers distributed on the whole territory of the Republic of Serbia, as well as on the official website of the ministry competent for financial matters and Agency, within 120 days from the date of entry into force of the Law.

Claimant

Article 41

A restitution claim may be submitted by all the former owners of the confiscated property and/or his or her legal inheritors and legal successors, in accordance with the Law.

The claim referred to in paragraph 1 of the Article may be submitted jointly by all the legal inheritors of a former owner or individually.

The right to submit a claim in accordance with the Law shall have all former owners of confiscated property, their legal inheritors or legal successors, regardless whether they submitted a claim in accordance with the Law on Reporting and Recording Seized Property ("Official Gazette of the RS", No. 45/05).

Submission and Content of the Claim

Article 42

The claim shall be filed no later than two years after the date of announcement of a public invitation by the Agency referred to in Article 40, paragraph 2 of the Law, on the website of the ministry competent for financial matters.

The claim shall be submitted to the Agency – relevant regional unit - on a prescribed form supported with necessary evidence, by mail.

The claim shall include the following information:

- 1) Former owner - the name, name of one parent and surname, date and place of birth, place of residence and/or domicile at the time of property confiscation and citizenship, i.e. name and address of the endowment;
- 2) Confiscated property which the claim refers to – the type, name, size or surface, place where the real property is located, number of a cadastral parcel according to the previous and current measuring, appearance and condition of the property at the time of confiscation and/or relevant data on movable property;

16

3) The property right of the former owner to the confiscated property;

4) The grounds, time and act of confiscation;

5) The claimant – the name, name of one parent and sur name, data on birth, place of residence, citizenship, identification number, name, surname and address of the plenipotentiary, i.e. name and address of the endowment, data on the person presenting the endowment and on the person representing the endowment;

6) Legal relations between the claimant and former owner;

The claim shall be supported with the following evidence, in an original or verified copy:

1) For the data referred to in paragraph 3, items 1) and 5) of the Article – a birth certificate or death certificate, an excerpt from the register in which the endowment is registered, the power of attorney, and if the claimant has no domicile on the territory of the Republic of Serbia also the power of attorney for the person authorized to receive written documents, as well as other evidence on the basis of which required data may be clearly determined;

2) For the data referred to in paragraph 3, items 2) of the Article – an excerpt from the real estate registry, an excerpt from the movable property registry, a certificate from the Republic Geodetic Authority on the identification of the cadastral parcel in terms of the previous and current measuring, an excerpt for the cadastral parcels where reparcelling was conducted;

3) For the data referred to in paragraph 5, items 4) of the Article – a document about property nationalisation or name, number and year of the official gazette in which the act was published, clearly stating the subject of confiscation, etc;

4) For the data referred to in paragraph 3, items 6) of the Article – a birth

certificate, a decision on inheritance, an excerpt from the register of legal entities, i.e. other evidence on the basis of which legal connection between the claimant and the former owner may be clearly determined;

5) Any other evidence which the claimant owns, which may be important for deciding on the basis of the claim.

A person with a foreign citizenship shall be obliged to provide evidence to the claim attesting absence of impediments referred to in Article 5 of the Law related to the acquisition of the right to property restitution – except evidence and/or facts which the Agency shall determine ex officio in terms of Article 5, paragraph 5 of the Law.

The person referred to in Article 6, paragraph 1 of the Law shall also be obliged to present claim together with a valid judicial decision on rehabilitation and/or evidence that he or she submitted a claim for rehabilitation.

The claim should contain the data referred to in paragraph 3, items 1), 2)m 5) and 6) of the Article. The claim should also be presented together with the evidence referred to in paragraph 4, items 1), 3) and 4) of the Article.

The form of the claim, the manner and procedure of reception and processing of a claim, as well as the list of post offices where claims shall be submitted shall be prescribed by the minister competent for financial matters.

Rejection of Claims

Article 43

A claim that does not contain the data set out in Article 42, paragraph 7 of the Law, and which is not supported by the evidence from the paragraph shall be rejected as incomplete.

A person whose claim has been rejected in terms of paragraph 1 of the Article shall have the right to submit a new claim by the expiry of the deadline set out in Article 42, paragraph 1 of the Law.

17

No appeal may be filed against the act referred to in paragraph 1 of the Article, however, administrative proceedings may be initiated.

Competence of Regional units of the Agency

Article 44

The competence of a regional unit of the Agency shall be determined according to the domicile and/or residence of the former owner in the Republic of Serbia at the time of property confiscation.

In case it is not possible to determine local jurisdiction in the manner set forth in paragraph 1 of the Article, the competent regional unit of the Agency shall be the one determined by the Director of the Agency.

A Stay of Proceedings

Article 45

The Agency may issue a stay of proceedings until completion of the process of legalisation, rehabilitation, or in case a preliminary issue occurs whose resolving falls within the exclusive jurisdiction of the court, as well as in the case prescribed by Article 23, para. 4 and 5 of the Law.

Deadline for the Adoption of a Decision

Article 46

The Agency shall be obliged to decide on a complete claim within six months, and in case of

particularly complex cases, one year from the date of receipt of the complete claim.

Decision on Property Restitution or Compensation

Article 47

The Agency shall determine all facts and circumstances relevant for decision making on a claim and adopt a decision on determining the beneficiary, property for restitution or compensation, amount of a compensation basis and advance payment referred to in Article 37 of the Law, obliged party, method and deadlines for the execution of set responsibilities. The amount of compensation shall be determined against the coefficient referred to in Article 31 of the Law, by amending the decision on determining the right to compensation.

If a claim includes several real and/or movable properties, the authority referred to in paragraph 1 may adopt several decisions on property restitution.

The competent authorities shall be required by the decision on restitution to execute the decision, as well as to eliminate any encumbrances.

The Agency shall submit a first instance decision to the claimant, obliged party and Advocate-General of the Republic.

The decision referred to in paragraph 1 of the Article shall determine the following beneficiary and/or beneficiaries;

- 1) The former owner – if still alive;
- 2) Legal inheritors of the former owner – on the basis of a valid decision on the inheritance of the former owner, if such a decision exists, and in case such a decision does not exist, the decision shall determine beneficiaries only in case it is possible to clearly determine all legal inheritors from the submitted documentation.

In case the decision referred to in paragraph 1 of the Article determines several beneficiaries, each of them shall be allocated with a corresponding part of the property and/or compensation, on the

18

basis of a valid decision on the inheritance of the former owner, if such a decision exists, or on the basis of an agreement concluded between legal inheritors before the authority of first instance.

If beneficiaries and their shares may not be determined by the application of the provisions from para. 5 and 6 of the Article, the first instance authority shall refer parties submitting a claim for obtaining the right against the Law, pursuant to Article 45 of the Law, to resolve the issues before the competent court.

In the procedure referred to in paragraph 7 of the Article, the competent court shall in extra-judicial proceedings, by applying appropriate rules governing a discussion on endowment, determine legal inheritors of the former owner and their shares in the right to the restitution of the confiscated property or to compensation, whereas the court shall not be concerned with the fact whether the parties meet prescribed conditions for exercising the rights against the provisions of the Law.

The decision of the Agency referred to in paragraph 5, item 2) of the Article and/or the judicial decision referred to in paragraph 8 of the Article on determining legal inheritors of the former owner and their shares shall be valid only in the procedure before the Agency for exercising the rights to the restitution of the confiscated property and/or the right to compensation.

When determining properties of beneficiaries and/or legal inheritors against the provisions of the Article, a previously submitted statement of inheritance of a person submitting a request for exercising rights against the provisions of the Law, shall have no importance.

The persons submitting a request for exercising the right against the provision of the Law who according to the provisions of the Article are not defined as beneficiaries, may exercise their rights in civil proceedings by submitting a claim against persons designated as beneficiaries, i.e. legal inheritors.

In case the authority referred to in paragraph 1 of the Article determines that there is no legal basis for restoration or compensation, a decision on the rejection of the submitted claim shall be adopted.

The Agency shall submit a valid decision on property restitution to the Republic Directorate for Property of the Republic of Serbia, and a decision on agricultural land, forests and forest land to the ministry competent for agriculture.

Remedies

Article 48

The claimant, obliged party and Advocate-General of the Republic may appeal against the first instance decision referred to Article 47 of the Law to the ministry competent for financial matters, which is the second instance authority, within 15 days from the date of receipt of the decision.

The ministry competent for financial matters shall be obliged to decide on the submitted appeal within 90 days from the date of its receipt.

Administrative dispute proceedings may be initiated against a second instance decision.

Proceedings against the claim for the initiation of administrative dispute proceedings referred to in paragraph 3 of the Article shall be considered urgent.

Enforcement of Decision

Article 49

On the basis of a valid decision on property restitution, the owner shall have the right to register his or her ownership of the real property in case.

On the basis of a valid decision on property restitution where a shareholding company or a cooperative are obliged to return the property in insolvency, i.e. liquidation proceedings, the former

19

owner shall have the right to require separate recovery from the insolvency and/or liquidation estate of the insolvency and/or liquidation debtor.

On the basis of an enforceable decision on compensation, the authority or organisation competent for the submission of government bonds and/or confirmation of their issuance shall deliver the bonds to the beneficiary and/or beneficiaries.

The decision referred to in paragraph 3 of the Article shall be considered enforced with the registration of the beneficiary ownership over bonds in the Central House.

Records on Claims and Reporting

Article 50

The Agency shall keep electronic records on submitted claims, determined value of property (compensation basis) and compensation on the basis of submitted claims and resolved cases.

Based on the records and data referred to in paragraph 1 of the Article, the Agency shall submit to the Government, through the ministry competent for financial matters, an assessment of the total amount of the compensation basis on the basis of submitted claims no later than three years from the date of

announcement of the public invitation referred to in Article 42, paragraph 1 of the Law.

The Agency shall collectively publish monthly summaries of reports referred to in Article 42, paragraph 1 of the Law, on the Agency's website.

The summary referred to in paragraph 3 of the Article, shall particularly contain the following: the name, name of one parent and surname of the claimant, registration number of the claim, information on the property whose restitution is being claimed and invitation to all the parties eligible to join the claim within a legal deadline.

The form and content of the summaries referred to in paragraph 4 of the Article shall be prescribed by the minister competent for financial matters.

Chapter V

Agency for Restitution

Establishment

Article 51

The Agency for Restitution has been established for purpose of managing proceedings and deciding on claims for property restitution, as well as for purpose of paying cash fees and compensations, and for purpose of carrying out other activities determined by the Law.

The Agency shall carry out the activities referred to in paragraph 1 of the Article as delegated.

Legal Status

Article 52

The Agency shall operate in accordance with the regulations on public agencies, as a legal entity, with the rights, obligations and responsibilities determined by the Law and the Statute. The Agency shall have an account at a commercial bank.

Registered Seat and Organisational Units

20

Article 53 The seat of the Agency is in Belgrade.

The Agency has regional units in Belgrade, Kragujevac, Niš and Novi Sad, which are established for the territory of municipalities according to the regulations governing regional development.

Funds for the Operation and Establishment of the Agency

Article 54

Funds for the operation and establishment of the Agency shall be provided from the following:

- 1) Budget of the Republic of Serbia;
- 2) Donations and other forms of grants;
- 3) Other sources, in accordance with the Law.

Activities of the Agency

Article 55

The Agency shall carry out activities related to the implementation of the Law and law governing restitution of property to churches and religious communities as follows;

- 1) It shall conduct proceedings and decide on claims for property restitution and/or compensation;
- 2) It shall provide professional assistance to claimants and parties obliged to make restitution;
- 3) It shall keep records prescribed by the law;
- 4) It shall report to the Government on an annual basis, through the ministry competent for financial matters, on carried out activities within its competence;
- 5) It shall perform other activities prescribed by the law.

Authorities

Article 56

The Agency's authorities are the Management Board and the Director.

Members of the Management Board and the Director shall be appointed and dismisses by the Government for the period of five years.

A person who may obtain the right to property restitution and compensation in accordance with the Law may not be the Director and/or a member of the Management Board of the Agency.

Management Board

Article 57

The Management Board shall have the President and four members.

The Management Board shall do the following:

- 1) Adopt the Statute of the Agency;
- 2) Adopt the work program;
- 3) Adopt the financial plan;
- 4) Adopt the annual report on the operation of the Agency;
- 5) Adopt the balance sheet;
- 6) Adopt general acts;
- 7) Adopt the Rules of procedure of the Agency;
- 8) Carry out other activities determined by the law and Statute.

21

The decisions of the Management Board referred to in item 1) to 5) of the Article shall be adopted with the assent of the Government.

Director

Article 58

The Director shall do the following:

- 1) Represent the Agency;
- 2) Organise and manage the Agency;
- 3) Propose acts adopted by the Management Board;
- 4) Execute decisions of the Management Board and take measures for their enforcement;
- 5) Ensure lawfulness of operation and assume responsibility for the lawfulness of operation and utilisation and disposal with the Agency's property;
- 6) Adopt an act on internal organisation and systematisation of job positions;
- 7) Propose a work program;
- 8) Carry out other activities determined by the law and the Statute.

The Statute and Other General Acts

Article 59

General acts of the Agency shall be the Statute, rulebook and other acts that generally regulate specific issues.

The Statute shall be the basic act of the Agency which shall contain provisions on the following:

- 1) The activity of the Agency;
- 2) The manner of carrying out activities;
- 3) Authorities, organisational units and their operation;

- 4) Representation;
- 5) Rights, obligations and responsibilities of employees;
- 6) A cooperation procedure with the authorities of the territorial autonomy and local self-government;
- 7) Other issues relevant for the operation of the Agency.

Chapter VI

SYSTEM OF PENALTIES

Offences

Article 60

A fine in the amount of RSD 10,000 to 50,000 shall be the punishment for an offence committed by a responsible person in the authority of the Republic of Serbia, authority of the Autonomous Province, authority of the local self-government unit and another authority or organisation who fails to issue necessary documentation available within his or her competencies in accordance with Article 13 of the Law.

Chapter VII

TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

22

Adoption of By-laws

Article 61

The minister competent for financial matters shall adopt the regulations referred to in Article 42, paragraph 8 and Article 50, paragraph 5 of the Law, within 30 days from the date of entry into force of the Law.

The Government shall adopt the regulations referred to in Article 25, paragraph 2 and Article 33, paragraph 2 of the Law within three months days from the date of entry into force of the Law.

Prohibition of Alienation and Encumbrance of Nationalised Property

Article 62

Property confiscated from former owners, for which a claim was submitted in accordance with the Law on Reporting and Recording of Seized Property ("Official Gazette of the RS", No. 45/05), may be recovered from the date of entry into force of the Law, according to the provisions of the Law, and it may not be the subject of alienation, mortgage or pledge before valid completion of the proceedings on the basis of the restitution claim.

Prohibition of alienation and encumbrance of the property referred to in paragraph 1 of the Article shall, in terms of the property for which restitution claims have not been submitted, cease to exist after expiry of the deadline for submitting claims.

Recovered property shall be in free float, and the Republic of Serbia, Autonomous Province and/or a local self-government unit shall have the right of first refusal when first alienated.

A property alienation and encumbrance act which is contrary to the provisions of the Article shall be null and void.

Commencement of Operation of the Agency for Restitution

Article 63

The Agency for Restitution shall commence with its operation by 1 January 2012.

The Agency shall take over subjects, professional means, the archive and employees in the Directorate for Restitution.

Collecting Reports on Confiscated Property

Article 64

Reports with supporting documentation submitted to the Property Directorate of the Republic of Serbia on the basis of the Law on Reporting and Recording Seized Property ("Official Gazette of the RS", No. 45/05), shall be delivered by the Property Directorate of the Republic of Serbia to claimants in the period of three months after the date of entry into force of the Law, by registered mail to the address stated in the report.

In case several persons have certificates on the registration of confiscated property with the same number, the report with the supporting documentation shall be delivered to the first signatory of the report.

Application of the Law on the Territory of the Autonomous Province of Kosovo and Metohija

23

Article 65

The application of the Law on the territory of the Autonomous Province of

Kosovo and Metohija shall be regulated after cessation of the operation of the international administration established in accordance with the United Nations Security Council Resolution 1244.

Article 66

Termination of the provision of other law

Article 8 of the Law on Reporting and Recording Seized Property ("Official Gazette of RS", No. 45/05) shall cease to be effective on the date of entry into force of the Law.

A Final Provision

Article 67

The Law shall enter into force eight days from the date of its publication in the "Official Gazette of the Republic of Serbia".

--	--

24

Date of passage:	26 September 2011
Date of entry into force:	6 October 2011
Promulgating authority:	Ministry of Finance
Citation(s):	Law on Property Restitution and Compensation, Official Gazette of the RS, No. 72/2011, 108/2013 i 142/2014.
URL:	http://www.mfa.gov.tr/site_media/html/restitution-law.pdf
Other:	

VII. Scope of this Legislation / Regulation (pursuant to Terezin Declaration, and GBP, paras. c, d, g, h, k)

What type of recovery is permitted?	Restitution? If yes, describe scope of possible recovery.	Yes, but in-kind restitution will only be possible in circumstances where the property is still owned by the Government of Serbia and is not for public use – such as libraries, ministries, embassies, and health, cultural or educational institutions. Restitution <i>in rem</i> also is not available for property that has been privatized. Restitution in kind was not available for properties that have been sold, are owned by privatized companies, diplomatic or cultural facilities, and properties in a number of other categories. Article 18.
	Compensation? If yes, describe scope of possible recovery.	Yes - If <i>in rem</i> restitution is not possible, compensation will be paid in the form of bonds, up to a maximum of 500,000 euros (approximately \$650,000) to any individual claimant, with terms ranging from 10 to 15 years depending on the age of the claimant. Article 16, Article 30, Article 31.
	Other?	
What time period does the law cover?	Pre-1945? If yes, for which years?	Unclear. The law applies to property confiscated after 9 March 1945, but also indicates that it applies “on the restitution of the property whose confiscation was the consequence of the Holocaust.” Article 6 of the law again states that it applies to property confiscated after 9 March 1945. Article 1; Article 6.
	Post-1945? If yes, for which years?	Property confiscated after 9 March 1945. Article 1.

	Other?	After complaints by the President of the Federation of Jewish Communities of Serbia that the 2006 Restitution Law did not apply to properties confiscated during the Holocaust, the Minister of International Economic Relations, Milan Parivodic indicated that the Jewish community's property was to be included within a general restitution law.
What type of property can be claimed?	Movable property? If yes, describe scope of property that may be claimed.	Yes. Article 15 and Article 29
	Immovable property? If yes, describe scope of property that may be claimed.	Yes - Nationalized real property including, construction land, agricultural land, forests and forest land, residential and commercial buildings, apartments and business premises and other structures existing on the date of entry into force of the Law. Article 15.
	Private property? If yes, describe scope of property that may be claimed.	Yes - Nationalized real property including, construction land, agricultural land, forests and forest land, residential and commercial buildings, apartments and business premises and other structures existing on the date of entry into force of the Law. Article 15.
	Heirless property? If yes, describe scope of property that may be claimed.	No, although it expressly provides that a special law will be passed to provide for property confiscated during the Holocaust from victims who have no living heirs. Article 5.
	Communal property? If yes, describe scope of property that may be claimed.	No. The 2011 Restitution Law is specific to private property.
	Other?	

Who has legal standing to bring a claim?	Citizens? If yes, describe who is eligible to make a claim.	Yes. Article 5.
	Noncitizens? If yes, describe who is eligible to make a claim.	Yes, on the basis of condition of reciprocity, meaning that the person is a citizen of a country in which Serbian citizens may acquire property rights and inherit real properties in that country. Article 5. No, if his or her country assumed the compensation responsibility under an international agreement or received compensation and/or was granted with the right to property restitution by the right or his or her resident county. <i>See</i> Article 5.
	Foreign residents? If yes, describe who is eligible to make a claim.	Yes. Article 5.
	Direct heirs? If yes, describe who is eligible to make a claim.	Yes. Article 5.
	Indirect heirs? If yes, describe who is eligible to make a claim.	Yes. Article 5.
	Other?	Persons who have committed war crimes are excluded from the right to property restitution. <i>Law on Rehabilitation on 5 December 2011.</i>
Is there a special fund from which these claims are paid?	The total compensation granted under the act is limited to 2 billion Euro plus accrued interest. Article 30. This amounts to about 6% of Serbia's GDP. Individual claims are limited to 500,000 Euro, regardless of the value of the seized property. Article 31. Compensation is determined through a complicated formula detailed in Article 31.	
What is the limitations (prescription) period for making the claims, if any?	31 March 2014, two years after the implementation of the act. Article 42.	

VIII. Identifying claimants (pursuant to Terezin Declaration, and GBP, paras. d, e, g, l)

What measures are available for identifying the current titleholder ?	Serbian government and local self-government units and other authorities and organizations are obligated to provide all necessary documentation and data within 30 days from the date of a request for issue of documentation and data. Article 13.
What measures have been taken to make government archives accessible to persons seeking property ownership documents?	
What measures have been taken to publicize the legislation ?	The World Jewish Restitution Organization publicized impending deadlines online. The act required the agency to “announce a public invitation for the submission of claims for property restitution” in a minimum of two nationwide Serbian newspapers, on its website, and on the Finance Ministry’s website. Article 40.
What efforts have been made to reach out to local stakeholders , NGOs or advocacy groups?	Strahinja Sekulic of the Agency for Restitution said the agency has sought to improve relations with Jewish communities. In addition to complying with the public announcement requirements above, he specified that the agency has collected evidence regarding World War II property appropriations. It is unclear if the agency has taken additional steps.

IX. Claims procedure under this Legislation / Regulation (pursuant to Terezin Declaration, and GBP, paras. d, e, k)

To what body is a claim made?	Administrative?	Agency for Restitution. (http://www.restitucija.gov.rs/eng/index.php).
	Judicial / courts?	
	Other?	
What is the claims procedure ?	How is a claim made?	Claims were to be submitted to the Agency for Restitution (http://www.restitucija.gov.rs/eng/index.php). Forms could be submitted at designated local post offices, which would forward them to the agency. Forms had to include information identifying the claimant, the former owner, the property right of the former owner, and the property itself. The required supplemental documentation included the birth or death certificate of the former owner and of the claimant, a power of attorney, an excerpt from the real estate registry and a certificate from the Republic Geodetic Authority identifying the parcel, a document naming the act under which the property was nationalized, and other evidence of the legal

		connection between the prior owner and the claimant, such as a decision on inheritance. Article 42.
	Is there any fee for filing a claim?	There is no any fee for filing a claim.
	Is prior authorization required?	Foreign citizens had to ensure certification of documents issued by foreign states by the appropriate institution in that state.
	Who decides the validity of the claim?	The Agency for Restitution. It had to make a determination within 6 months in most cases, or one year in complex cases. Article 46.
	On what basis is the claim decided?	The agency was required to “determine all facts and circumstances relevant for decision making on a claim.” Article 47. So decisions appear to have been made based on submitted documentation as well as agency fact determinations.
	What standard of proof is required?	Generally unclear. The act specifies that as to beneficiaries, the agency should rely on a valid decision of inheritance. If there is none, the agency should only name beneficiaries if the submitted documentation allows it to “clearly determine all legal inheritors.” Article 47.
	Other?	
What is the appeals procedure?	Can first instance decisions be appealed?	Yes, within 15 days of receipt of the decision. Article 48.
	Is there any fee for filing an appeal?	There is no any fee for filing an appeal.
	To what body?	Appeals were made to Finance Ministry. That office had to decide on the appeal within 90 days. Article 48.
	What is the standard of review?	Unspecified.
	Other?	The Finance Ministry’s decision on an appeal could itself be appealed through administrative dispute proceedings. Article 48.
Is this claims process currently open or closed?		Closed.
If closed, can late claims be accepted?		No.

X. Administrative regulations relating to this Legislation (pursuant to Terezin Declaration, and GBP, para. k)

Territory:	
Title:	
Text (original language):	
Text (English):	
Date of passage:	
Date of entry into force:	
Promulgating authority:	
Citation(s):	
URL:	
Other:	

XI. Key court rulings interpreting this Legislation. Please add additional rows as necessary for additional court decisions (pursuant to Terezin Declaration, and GBP, para. f)

Case 1	Name of claimant(s):	
	Name of respondent(s):	
	Date of decision:	
	Name of Court:	
	Brief description of facts:	
	Holding:	
	Citation(s):	
	Other:	
Case 2	Name of	

	claimant(s):	
	Name of respondent(s):	
	Date of decision:	
	Name of Court:	
	Brief description of facts:	
	Holding:	
	Citation(s):	
	Other:	
Case 3	Name of claimant(s):	
	Name of respondent(s):	
	Date of decision:	
	Name of Court:	
	Brief description of facts:	
	Holding:	
	Citation(s):	
	Other:	
Case 4	Name of claimant(s):	
	Name of respondent(s):	
	Date of decision:	
	Name of Court:	
	Brief description of facts:	

	Holding:	
	Citation(s):	
	Other:	
Case 5	Name of claimant(s):	
	Name of respondent(s):	
	Date of decision:	
	Name of Court:	
	Brief description of facts:	
	Holding:	
	Citation(s):	
	Other:	

XII. Statistical Data relating to this Legislation / Regulation (pursuant to Terezin Declaration, and GBP, paras. c-h, j, k)

How many claims have been filed ?	About 76,000 claims in total.
How many claims have been finalized ?	Up to August 2015 the number of resolved cases was about 34.000 which constitutes about 44 percent of all submitted claims.
How many claims have been accepted ?	3.700
How many claims have been denied ?	11.100
How many rulings have been complied with ?	
What is the total number of claims that could have been filed?	
How much has been paid by the relevant government in compensation for private	Unknown, but by mid-August 2014, about 3,500 hectares of agricultural land and forest, almost 2,600 apartments and business premises, and 580 ha of land for construction has

property?	been returned to the prior owners or their heirs. Only about 18% of claims had been resolved by that point. European Commission, Serbia 2014 Progress Report.
How much has been paid by the relevant government in compensation for communal property?	
How much has been paid by the relevant government to date in compensation for heirless property?	
What is the value of the private property restituted to date?	Unknown, but, in 2007, the Finance Minister in Serbia estimated the value of the nationalized property in Serbia to be between \$60 billion and \$150 billion. In 2014, the Serbian tax administration estimated the total value of nationalized property at EUR 102 – 220 billion. The Serbian Tax Office declared that the total value of all claims for compensation for property which is exempt from being returned is EUR 50 billion.
What is the value of communal property restituted to date?	
What is the value of heirless property restituted to date?	
What percentage of claims awarded have been paid?	
On average, how long does the claims process take?	The act required the agency to complete claims within six months, or within one year for complex cases. Article 46.
On average, what is the total amount of expenses a claimant will incur when pursuing a claim to completion (excluding attorneys' fees)?	
On average, what is the total amount a claimant will pay in attorneys' fees when pursuing a claim to completion?	
What provision has been made for the distribution of heirless property , if any?	None.

XIII. Comments. Is there any other information you feel we should know?

Proving land ownership may be difficult since Serbia's land registries are either not up to date or are completely lacking in some parts of the territory.

The Ministry of Justice formed a working group with task to make a text of the Special law. All the relevant institutions in the Republic of Serbia have been informed by the Agency about the necessity of the adoption of this specific law, because it supposed to regulate the elimination of the consequences of the confiscation of property to the Holocaust victims and to other victims of fascism in the Republic of Serbia, who do not have any living descendant. The activity of the working group was stopped last year, but it has been continued this year by holding a meeting of the working group at the end of april with a view to make the Special Law on the property that was confiscated to the Holocaust victims who do not have any living descendant.

European Shoah Legacy Institute’s Restitution Database Initiative

Questionnaire

I. Basic information regarding the responding agency

Country:	Republic of Serbia	
Office/Ministry:	Agency for Restitution	
Title of contact person:	Director	
Name of contact person:	Strahinja Sekulic	
E-mail address of contact person:	strahinja.sekulic@restitucija.gov.rs	
Physical address of Office/Ministry:	Masarikova 5, Belgrade	
Web address of Office/Ministry:	www.restitucija.gov.rs	
Date questionnaire submitted:	14.09.2015.	

II. Whom may we contact in your country for additional information about the responses below? This may include other individuals / agencies in government, local NGOs / advocacy groups. Please include the individual’s name, affiliation, and contact information (e.g., email address).

1. Branko Lakic, Director od Sectors for coordination and supervision, branko.lakic@restitucija.gov.rs
2. Dejan Andrejevic, Advisor for analytics, dejan.andrejevic@restitucija.gov.rs
3.
4.
5.

III. Overview of Immovable Property Restitution/Compensation Regime – Serbia (as of 1 July 2015)

Post-war Armistices, Treaties and Agreements Dealing with Restitution of Immovable Property

On 6 April 1941, the Axis powers invaded Yugoslavia. Shortly thereafter, Yugoslavia surrendered and was annexed and occupied by the Axis powers until 1945. Between 1941 and 1945, Nazi Germany and the other Axis powers murdered over 14,000 Jews from Serbia, with only 1,500 remaining after the war. The current Jewish population of Serbia is approximately 1,400.

On 19 July 1948, Yugoslavia concluded **Bilateral Agreement I** between it and the United States (Agreement Between the Government of the United States of America and the Government of

the Federal People's Republic of Yugoslavia Regarding Pecuniary Claims of the United States and its Nationals). In **Bilateral Agreement I**, Yugoslavia agreed to pay \$17,000,000 “ . . . in full settlement and discharge of all claims of nationals of the United States against the Government of Yugoslavia on account of the nationalization and other taking by Yugoslavia of property and rights and interests with respect to property, which occurred between September 1, 1939 and the date hereof” (see **Bilateral Agreement I, Article 1**). The United States, through its Foreign Claims Settlement Commission (FCSC), awarded nearly \$18,500,000 to U.S. national claimants in the First Yugoslavia Claims Program. However, under the terms of **Bilateral Agreement I**, only \$17,000,000 was available for payment. Successful claimants therefore received 91% of the principal of their awards. See Foreign Claims Settlement Commission of the U.S., Yugoslavia: Program Overview, available at: <http://www.justice.gov/fcsc/completed-programs-yugoslavia> (last accessed 9 July 2015).

On 5 November 1964, a second agreement, **Bilateral Agreement II**, was concluded between the two countries (Agreement between the Government of the United States of America and the Government of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia Regarding Claims of United States Nationals). In **Bilateral Agreement II**, Yugoslavia agreed to pay \$3,500,000 in full settlement of claims of nationals of the United States “on account of the nationalization and other taking of property and rights . . .” which occurred subsequent to the 19 July 1948 **Bilateral Agreement I** (see **Bilateral Agreement II, Article 1**). The United States, again through the FCSC, awarded nearly \$10 million to U.S. national claimants in the Second Yugoslavia Claims Program. Only \$3,500,000 was available for payment based upon the terms of **Bilateral Agreement II**. The payments to successful claimants were thus only 36.1% of the principal of the awards.

At this time we are not aware of other claims settlement agreements with Yugoslavia.

Restitution of Private Property

The **Restitution Law of 1946** was the first (and only) law enacted in Yugoslavia addressing property confiscated during World War II. The law was expansive in its scope of property to be returned, but two provisions seriously marginalized the law's effect. First, it only applied to citizens of Yugoslavia. Moreover, the law denied restitution to all Yugoslavian citizens living abroad who refused to return. Second, the law specified that all private property not claimed within the one-year statute of limitation was to be registered in the State's name and transferred to Committee for National Property. However, adding confusion to current ownership issues is the fact that in many instances, the State failed to register the unclaimed properties. This means former owners who did not make timely claims are still listed in property registers as owners even though the property was supposed to be subject to escheat.

Serbia in its current form came into being in 2006, following a referendum by Montenegro in which a majority of Montenegrins voted for independence. Prior to the referendum, the territory was known as Serbia and Montenegro (previously known as Federal Republic of Yugoslavia during the Balkan War period).

Serbia presently has one law on the books relating to private property, the **2011 Law on Property Restitution and Compensation (“2011 Property Restitution Law”)**, which was enacted after Serbia became a signatory to the Terezin Declaration. **Article 1** states that the law

applies only to property confiscated *after* 9 March 1945, but it also says the law is applicable to property confiscated as a consequence of the Holocaust. Thus, it is unclear as to whether the law actually applies to Holocaust era confiscated property. The law applies to claimants who are Serbian citizens and also to foreign citizens if the foreign citizens are from a country that recognizes the right of Serbian citizens to inherit property in that country. *In rem* restitution is contemplated in the law, but **Article 18** exempts many types of property. Compensation under the law is to be paid out in the form of government bonds over an extended period of time (15 years) up to a total maximum amount of two billion Euros, with no payment on an individual claim to exceed 500,000 Euros. It is our understanding that the claims process for the **2011 Property Restitution Law** ended in 2014.

Communal Property

The **2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities** (“**2006 Law on Restitution of Religious Community Property**”) provides for compensation for religious properties confiscated *after* 1945. As with the **2011 Property Restitution Law**, it is unclear as to whether this law actually applies to properties confiscated during the Holocaust era. In accordance with the **2006 Law on Restitution of Religious Community Property**, a Directorate for Restitution of Communal and Religious Property was formed to examine claims and award *in rem* restitution or compensation.

The umbrella organization for the Jewish community, the Federation of Jewish Communities in Serbia (SAVEZ) (http://www.savezscg.org/index_EN.html) submitted over 500 claims by the filing deadline in 2008. It is our understanding that to date, few properties have been returned.

No new communal property legislation has been passed since Serbia became a signatory to the Terezin Declaration.

Heirless Property

Article 5 of the **2011 Property Restitution Law** (described above) specifically states that Serbia will address the issue of heirless Jewish property in a subsequent law. However, no new legislation pertaining to heirless property has been passed since Serbia became a signatory to the Terezin Declaration.

IV. Questions relating to specific immovable property restitution /compensation regimes in Serbia

The following questions aim to elicit additional information relating the laws generally described in the Section III Overview.

<p><u>Additional Restitution/Compensation Treaties or Agreements</u></p>	<p>Please describe any other treaties or agreements between Serbia (or the former Yugoslavia) and other countries – in addition to the following:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Agreement Between the Governments of the United States of America and the Federal People’s Republic of Yugoslavia Regarding Pecuniary Claims of the United States and Its Nationals (1948); and 2. Agreement Between the Government of the United States of America and the Government of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia Regarding Claims of United States Nationals (1965); <p>which address restitution and/or compensation for immovable property that was confiscated or otherwise wrongfully taken during the Holocaust era between 1933-1945.</p>	
<p><u>Private Property – Restitution Law of 1946</u></p>	<p>Does the Restitution Law of 1946 (the law on management of property that has been abandoned by the owners in WWII and the property has been confiscated by the occupying forces and their supporters in WWII) apply to immovable property that was confiscated during the Holocaust (Shoah) Era, 1933-1945?</p>	
	<p>What type of property can be claimed pursuant to the Restitution Law of 1946? (Private, Communal, Heirless?)</p>	

	Please describe whose immovable property has been returned pursuant to the Restitution Law of 1946 .	
	If properties have been restituted <i>in rem</i> pursuant to the Restitution Law of 1946 , how many have been restituted and at what value ?	
	Pursuant to the Restitution Law of 1946 , who determined whether restitution <i>in rem</i> was possible , and based upon what criteria?	
	Pursuant to the Restitution Law of 1946 , what percent of the actual market value of the claimed property have claimants received in cash, or in vouchers as compensation?	
	Pursuant to the Restitution Law of 1946 , how much has been paid in compensation for immovable property?	
	How much of the potential immovable property that could have been restituted/compensated pursuant to the Restitution Law of 1946 , has been restituted/compensated?	
<u>Private Property – 2011 Law on Property Restitution and Compensation</u>	Does the 2011 Law on Property Restitution and Compensation apply to immovable property that was confiscated during the Holocaust (Shoah) Era, 1933-1945?	
	What type of property can be claimed pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation ? (Private, Communal, Heirless?)	
	Please describe whose immovable property has been returned pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation .	
	If properties have been restituted <i>in rem</i> pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation , how many have been restituted and at what value ?	

	Pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation , who determined whether restitution <i>in rem</i> was possible , and based upon what criteria?	
	Pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation , what percent of the actual market value of the claimed property have claimants received in cash, or in vouchers as compensation?	
	Pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation , how much has been paid in compensation for immovable property?	
	How much of the potential immovable property that could have been restituted/compensated pursuant to the 2011 Law on Property Restitution and Compensation has been restituted/compensated?	
<u>Communal Property – 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities</u>	Does the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities apply to immovable property that was confiscated during the Holocaust (Shoah) Era, 1933-1945?	
	What type of property can be claimed pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities ? (Private, Communal, Heirless?)	
	Please describe whose immovable property has been returned pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities .	

	<p>If properties have been restituted <i>in rem</i> pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities, how many have been restituted and at what value?</p>	
	<p>Pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities, who determined whether restitution <i>in rem</i> was possible, and based upon what criteria?</p>	
	<p>Pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities, what percent of the actual market value of the claimed property have claimants received in cash, or in vouchers as compensation?</p>	
	<p>Pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities, how much has been paid in compensation for immovable property?</p>	
	<p>How much of the potential immovable property that could have been restituted/compensated pursuant to the 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities has been restituted/compensated?</p>	

<p><u>Additional Legislation Relating to Immovable Property</u></p>	<p>Please describe any other laws in Serbia – in addition to the following:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Restitution Law of 1946; 2. 2006 Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities; and 3. 2011 Law on Property Restitution and Compensation; <p>which relate to the restitution or compensation of immovable property confiscated during the Holocaust (Shoah) Era, 1933-1945.</p>	
--	---	--

V. Specific questions relating to Serbia’s commitments under the Terezin Declaration and Guidelines and Best Practices

<p><u>Restitution/Compensation Laws</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and Guidelines and Best Practices (“GBP”) para. a, which states that <i>“[r]estitution and compensation laws should apply to immovable (real) property which was owned by”</i> –</p>	<p><i>“(i) religious or communal organizations . . . and then subject to confiscation or other wrongful takings during the Holocaust (Shoah) Era between 1933-1945”?</i> (see Terezin Declaration GBP, para. a)</p>	
	<p><i>“(ii) private individuals or legal persons and then subject to confiscation or other wrongful takings during the Holocaust (Shoah) Era between 1933-1945”?</i> (see Terezin Declaration GBP, para. a)</p>	

<p><u>Restitution/Compensation Processes</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and GBP para. c – which states that the <i>“restitution and compensation process should recognize the lawful owner or holder of other legal property rights as listed in property record files as of the last date before commencement of persecution against them by the Nazis, Fascists and their collaborators during the Holocaust (Shoah) era between 1933 and 1945 including the period of WWII”</i>? (see Terezin Declaration GBP, paras. c, d) –</p>	<p>If the property owner was not a Serbian citizen at the time of the taking?</p>	
	<p>If the claimant was not a Serbian citizen at the time of the filing of the claim?</p>	
	<p>If the claimant was not a Serbian resident at the time of the filing of the claim?</p>	
<p><u>Restitution and Compensation Processes</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and GBP para. d, which states that <i>“[t]he property restitution and compensation processes, including the filing of claims, should be accessible, transparent, simple, expeditious, non-discriminatory”</i>? (see Terezin Declaration, and GBP, para. d)</p>		
<p><u>Archival Access</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and GBP para. e, which states that claimants <i>“have unfettered and free access to all relevant local, regional, and national archives”</i>? (see Terezin Declaration, and GBP, para. e)?</p>		
<p><u>In Rem Restitution</u> What measures has Serbia taken to comply with</p>		

<p>the Terezin Declaration and GBP para. h, which states that “<i>[r]estitution in rem is a preferred outcome, especially for publicly held property</i>”? (see Terezin Declaration, and GBP, para. h)</p>	
<p><u>Genuine and Adequate Compensation</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and the GBP para. h, which urge compensation to be “<i>genuinely fair and adequate</i>”? (see Terezin Declaration, and GBP, para. h)</p>	
<p><u>Forms of Compensation</u> If compensation for immovable property in Serbia is issued in the form of government vouchers (securities) (see Terezin Declaration, and GBP, para. h) -</p>	<p>May a claimant sell the voucher? May a claimant trade the vouchers on the stock exchange? What limitations are there, if any, on the type of immovable property that may be purchased with the vouchers?</p>
<p><u>Prompt Decisions</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and GBP paras. f and h, which state that “<i>[d]ecisions should be prompt</i>” and “<i>[t]ransfer of property title or payment of compensation should be effected promptly</i>”? (see Terezin Declaration, and GBP, para. f, h)</p>	
<p><u>Heirless Property</u> What measures has Serbia taken to comply with the Terezin Declaration and GBP para. j, which encourages states to “<i>create solutions for the restitution and compensation of heirless or unclaimed property from victims of persecution by Nazis, Fascists and their collaborators</i>”? (see Terezin Declaration, and GBP, para. j)</p>	
<p><u>Heirless Property</u> Has Serbia conducted a survey to assess the total amount of heirless property located in the country? (see Terezin Declaration, and GBP, para. j)</p>	
<p><u>Heirless Property</u> Who, or what organization, if any, has been designated as the proper recipient of Jewish</p>	

<p>heirless property, which is still retained by Serbia for any reason? (<i>see Terezin Declaration, and GBP, para. j</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Heirless Property</u></p> <p>If an organization, person, or group of persons have been designated as the proper recipients of Jewish heirless property in Serbia, what properties have been restituted or compensated to them to date? (<i>see Terezin Declaration, and GBP, para. j</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Communal Property</u></p> <p>What provisions have been made in Serbia for the return of Jewish communal property? (<i>see Terezin Declaration, and GBP, paras. a, b, k</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Communal Property</u></p> <p>Please describe all Jewish communal property in Serbia that has been returned. (<i>see Terezin Declaration, and GBP, paras. a, b, k</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Communal Property</u></p> <p>Please describe any Jewish communal property that remains in the possession of the Serbian state. (<i>see Terezin Declaration, and GBP, paras. a, b, k</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Current Mechanisms</u></p> <p>Are there currently any legal or administrative mechanisms in Serbia by which a claimant (Serbian or non-Serbian citizen) can seek restitution and/or compensation of immovable property seized between 1933 and 1945? If yes, please identify. (<i>see Terezin Declaration, and GBP paras. d, k</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Fulfillment of Terezin Declaration Commitments</u></p> <p>Does Serbia currently view its commitments under the Terezin Declaration and Guidelines and Best Practices (“GBP”) as being fulfilled? (<i>see Terezin Declaration, and GBP, paras. a-m</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Fulfillment of Terezin Declaration Commitments</u></p> <p>What specifically has Serbia done to fulfill its commitments under the Terezin Declaration and GBP? (<i>see Terezin Declaration, and GBP, paras. a-m</i>)</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Fulfillment of Terezin Declaration Commitments</u></p> <p>Since Serbia’s signing of the Terezin</p>	

Declaration in 2009, what new laws or regulations, if any, have been passed and/or enacted, which promote the goals of the Terezin Declaration and GBP? (see Terezin Declaration, and GBP)	
---	--

[If your country has more than one law that relates to Shoah era restitution/compensation of immovable property, please complete Sections VI-XIII of the Questionnaire for each law**]**

VI. Legislation / Regulation relating to restitution and/or compensation of Shoah era immovable property – Basic information (pursuant to Terezin Declaration, Guidelines and Best Practices (“GBP”), para. k)

Territory:	Serbia
Title:	Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities (2006)
Text (original language):	<p>ЗАКОН О ВРАЋАЊУ (РЕСТИТУЦИЈИ) ИМОВИНЕ ЦРКВАМА И ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА*</p> <p><i>("Службеном гласнику Републике Србије", а примењиваће се почев од 1. октобра 2006. године.)</i></p> <p>*Закон објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 46/2006 од 2. јуна 2006. године. Ступио на снагу 10. јуна 2006. године, а примењује се од 1. октобра 2006. године. Захтеви за враћање имовине, односно исплату накнаде, могу се подносити овим законом образованој Дирекцији за реституцију до 30. септембра 2008. године. Закон је забранио од 1. маја 2006. године било какво располагање предметном имовином.</p> <p>Глава прва</p> <p>ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ</p> <p>Предмет уређивања</p> <p>Члан 1.</p> <p>Овим законом уређују се услови, начин и поступак враћања имовине која је на територији Републике Србије одузета од цркава и верских заједница, као и од њихових задужбина и друштава (у даљем тексту: цркве и верске заједнице), применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији и других прописа који су донесени и примењивани у периоду од 1945. године, као и свим другим актима којима је вршено одузимање те имовине, без тржишне накнаде.</p> <p>Основна начела</p>

Члан 2.

Враћање одузете имовине заснива се на начелима: једнаког правног третмана свих цркава и верских заједница; њихове аутономије воље у погледу покретања поступка; заштите правне сигурности садашњих савесних власника и трећих лица, као и на начелима хитног поступања.

Значење израза**Члан 3.**

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) под прописима из члана 1. овог закона подразумевају се прописи АВНОЈ-а,ДФЈ,ФНРЈ и СФРЈ, као и прописи НР Србије и СР Србије, којима је после Другог светског рата, по разним основама или без основа, држава у сопствену корист или у корист других правних или физичких лица, одузимала имовину од цркава и верских заједница;
- 2) под актима одузимања подразумевају се правни акти који су имали непосредно дејство, као што су прописи, пресуде, одлуке, решења, други правни акти, као и материјалне радње државних органа, путем којих је имовина одузимана;
- 3) под обвезницима враћања, односно исплате накнаде подразумевају се Република Србија, привредна друштва и друга правна или физичка лица која су власници имовине и која су према овом закону у обавези да врате одузету имовину или исплате новчану накнаду;
- 4) под територијом Републике Србије подразумева се и територија Аутономне покрајине Косово и Метохија.

Приоритет натуралне реституције**Члан 4.**

Одузета имовина враћа се, по правилу, у натуралном облику или се накнађује у виду друге одговарајуће имовине, а тржишна новчана накнада исплађује се само ако враћање у натуралном облику или у виду друге одговарајуће имовине није могуће.

Примена других прописа**Члан 5.**

На решавање питања која нису уређена овим законом, примениће се одредбе закона којима су уређени својинскоправни, облигациони, стамбени и други имовински односи.

Права и обавезе из овог закона остварују се у складу са законом којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

Глава друга

СУБЈЕКТИ ПРАВА И ОБАВЕЗА

Субјекти права на реституцију

Члан 6.

Право на враћање имовине припада црквама и верским заједницама, односно њиховим правним следбеницима, у складу са важећим актима цркава и верских заједница.

Субјекти обавеза

Члан 7.

Обвезник враћања непокретности, односно исплате новчане накнаде је Република Србија, привредно друштво или друго правно лице које је у моменту ступања на снагу овог закона власник одузете имовине. Ако привредно друштво или друго правно лице докаже да је својину на непокретности стекло теретним правним послом, по тржишној цени у време преноса права својине или другог права које у себи садржи право располагања, то привредно друштво, односно друго правно лице остаје власник непокретности, а Република Србија је обвезник исплате новчане накнаде.

Лице из става 2. овог члана, које је стекло право својине или друго право које у себи садржи право располагања на непокретности на основу правног посла за које у време преноса није плаћена тржишна цена, обвезник је враћања непокретности из става 1. овог члана.

Заштита савесних стицаоца и стечених права

Члан 8.

Физичка лица, која су у међувремену законитим (теретним или бестеретним) правним послом стекла право својине на имовини која је била одузета црквама и верским заједницама, нису обвезници њеног враћања или исплате новчане накнаде.

Ако је имовина која је предмет враћања прешла из државне, односно друштвене у приватну својину на основу незаконитих, односно фиктивних правних аката и послова, обвезник враћања или исплате тржишне новчане накнаде је правно, односно физичко лице које је на дан ступања на снагу овог закона неосновано обогато од те имовине. Ако такво лице не постоји, обвезник плаћања новчане накнаде је Република Србија.

Незаконитост, односно фиктивност правних аката и послова из става 2. овог члана утврђују се у судском поступку.

Глава трећа

ПРЕДМЕТ ВРАЋАЊА И ОБЕШТЕЋЕЊА

Имовина која се враћа

Члан 9.

Предмет враћања су непокретности које су у моменту одузимања биле у власништву цркава и верских заједница, и то: пољопривредно земљиште; шуме и шумско земљиште; грађевинско земљиште; стамбене и пословне зграде, односно идеални делови таквих зграда; станови и пословне просторије; покретне ствари од културног, историјског или уметничког значаја.

Глава четврта

ОБЛИЦИ ВРАЋАЊА ИМОВИНЕ

I ВРАЋАЊЕ У НАТУРАЛНОМ ОБЛИКУ

Враћање исте или друге имовине

Члан 10.

Обвезник враћања дужан је да цркви, односно верској заједници врати право својине и државине на непокретности која је била одузета, ако је у приближно истом облику и стању у коме је била у време одузимања. Ако се имовина не може вратити у целини, могуће је делимично враћање, с тим да се за разлику у вредности плати тржишна накнада.

Изузеци од враћања у натуралном облику

Члан 11.

Непокретност се не враћа ако је изван правног промета, односно ако се на њој не може стећи право својине, односно право коришћења, као и ако би услед њеног враћања дошло до битнијег ометања рада и функционисања државних органа, јавних здравствених, културних или образовних институција или других јавних служби и ако би у том случају наступила несразмерна штета.

Непокретност се не враћа ако би њеним враћањем била битно нарушена економска, односно технолошка одрживост и функционалност привредног субјекта у чијој се својини налази и ако би се знатно отежало пословање тог субјекта (енормним губицима, отпуштањем већег броја запослених, немогућношћу обављања делатности и сл.).

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, вратиће се непокретност која је у имовини обвезника без правног основа или ако је обвезник дао у најам, закуп или други томе сродан однос.

Правни положај закупца непокретности

Члан 12.

Закупац непокретности која је предмет враћања има право да, под условима предвиђеним уговором, користи непокретност за своју делатност за период који је неопходан за прилагођавање његовог пословања измењеним условима, али не дуже од две године од дана правноснажности решења о враћању имовине, с тим што се црква, односно верска заједница и купац могу и друкчије споразумети.

Правна судбина терета

Члан 13.

Непокретности се враћају ослобођене хипотекарних терета који су настали од момента њиховог одузимања до дана ступања на снагу овог закона.

За потраживања која су била обезбеђена овим теретима гарантује Република Србија, уз право регреса према хипотекарном дужнику.

Поново успостављање службености

Члан 14.

Службености избрисане подржављењем, поново се успостављају, ако се тиме не нарушавају права трећих лица.

Враћање културних, историјских или уметничких добара

Члан 15.

Покретне ствари од културног, историјског или уметничког значаја враћају се у својину цркви, односно верској заједници, а ако су саставни део збирки јавних музеја, галерија и других сродних установа, односи у погледу њиховог даљег коришћења између цркве, односно верске заједнице и држаоца ствари уређују се уговором.

II НОВЧАНО ОБЕШТЕЋЕЊЕ

Новчана накнада

Члан 16.

Ако се непокретност која је предмет враћања по овом закону не може вратити, црква, односно верска заједница има право на новчану накнаду у државним обвезницама издатим у ту сврху или у новцу ако је обвезник исплате накнаде физичко или правно лице.

У случајевима из става 1. овог члана, црква, односно верска заједница и обвезник могу се споразумети да цркви, односно верској заједници припадне друга имовина.

Утврђивање вредности

Члан 17.

Висина накнаде за одузету имовину утврђује се према стању те имовине у моменту одузимања, а према њеној вредности у време доношења првостепеног решења.

Дирекција за реституцију ће утврдити методологију за утврђивање вредности имовине из става 1. овог члана.

Државне обвезнице

Члан 18.

Ако је обвезник враћања Република Србија, накнада се исплаћује у обвезницама Републике Србије којима се може трговати на организованом тржишту или ван организованог тржишта, у смислу закона који уређује тржиште хартија од вредности.

Обвезнице из става 1. овог члана издаће се под условима и у роковима одређеним општим законом којим се уређују питања враћања и обештећења за одузету имовину.

Средства за измирење обавеза по основу издатих обвезница обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Урачунавање примљеног и изгубљена добит

Члан 19.

Враћена имовина и исплаћена накнада црквама и верским заједницама по досадашњим прописима, узимају се у обзир и урачунаће се у обрачун накнаде по овом закону.

Не може се захтевати накнада штете по основу изгубљене добити због немогућности коришћења, односно управљања одузетом имовином, као и по основу њеног одржавања у периоду од дана одузимања до њеног враћања.

Право на регрес

Члан 20.

Црква, односно верска заједница која је своју раније одузету непокретност вратила на основу теретног правног посла има право регреса у новцу од Републике Србије.

Глава пета

ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА

Дирекција за реституцију

Члан 21.

Образује се Дирекција за реституцију (у даљем тексту: Дирекција), као посебна организација.

Делокруг Дирекције

Члан 22.

Дирекција води поступак и одлучује о захтевима за враћање имовине, односно за исплату новчане накнаде или обештећење, пружа стручну помоћ подносиоцима захтева и обвезницима враћања, води прописане евиденције, извештава Владу тромесечно о обављеним пословима из своје надлежности и обавља друге послове прописане законом.

Подношење захтева

Члан 23.

Поступак за враћање имовине, односно исплату накнаде или обештећење покреће се захтевом који се подноси Дирекцији.

Странке у поступку

Члан 24.

Странке у поступку за враћање имовине јесу:

- црква, односно верска заједница, или њен правни следбеник;
- обвезник враћања;
- друго правно или физичко лице које, ради заштите својих права или правних интереса има право да учествује у поступку.

Рок за подношење захтева

Члан 25.

Захтев за враћање имовине, односно исплату накнаде или обештећење може се поднети најкасније до 30. септембра 2008. године.

Подаци и документација уз захтев

Члан 26.

Захтев за враћање имовине, односно исплату накнаде или обештећење садржи нарочито следеће податке:

- 1) о врсти, величини и локацији имовине на коју се захтев односи;
- 2) о акту одузимања, начину и времену одузимања.

Уз захтев се прилаже:

- 1) исправа о одузимању имовине или навод о службеном гласилу у коме је објављен акт, уз конкретно навођење предмета одузимања;
- 2) доказ о својству подносиоца захтева, тј. да ли је он непосредни ранији власник или његов правни следбеник;
- 3) ако се захтев односи на непокретност подноси се и извод из јавне књиге у коју се врши упис непокретности, као и подаци из катастра земљишта или друге исправе које ближе одређују те податке;
- 4) захтев може да садржи и друге податке који су од значаја за утврђивање оправданости захтева.

Службено обезбеђење доказа

Члан 27.

Ако су подносиоцу захтева недоступне исправе из члана 26. овог закона, Дирекција ће по службеној дужности од обвезника враћања или трећих лица да захтева доказе о вероватности постојања права.

Обвезници враћања и трећа лица дужни су да Дирекцији поднесу све доказе и дозволе увид у исправе и податке који су потребни за комплетирање документације о захтеву, под претњом новчане казне.

Предлог за споразум и поравнање

Члан 28.

Уз захтев за враћање имовине и у току поступка до доношења решења странке у поступку могу предложити споразумно решење о имовинским питањима.

Црква, односно верска заједница, као подносилац захтева, може у току поступка, на основу предложеног споразума, да закључи поравнање са обвезником враћања.

Дирекција ће странкама у поступку указати на могућност закључења споразума или поравнања и пружити им помоћ у његовом закључењу водећи рачуна о томе да споразум, односно поравнање не буде у супротности са принудним прописима и да је извршиво.

Ако се постигнути споразум или поравнање односи само на део имовине која је предмет захтева, Дирекција ће постигнути споразум, односно поравнање унети у своје решење.

Постигнути споразум или поравнање има снагу извршне исправе.

Садржина решења

Члан 29.

Дирекција утврђује све чињенице и околности од значаја за одлучивање о захтеву, доноси решење којим одлучује о одузетој имовини, о субјекту права на реституцију, о облику, обиму и вредности имовине, о обвезницима за предају имовине и условима враћања, као и о начину и роковима за извршење решења.

У решењу о враћању имовине се означава да се имовина враћа или да се даје накнада, односно обештећење.

У решењу о враћању имовине издаје се и налог надлежним органима за извршење решења, као и за брисање евентуалних терета и одлучује о трошковима поступка.

Решењем о накнади, односно обештећењу, налаже се субјекту обавезе да у року не дужем од три месеца изврши своју обавезу, под претњом принудног извршења.

Измене у јавним књигама

Члан 30.

Измене стања у земљишним или другим јавним књигама на основу извршног решења Дирекције, спроводе се по службеној дужности.

Рок за доношење решења

Члан 31.

Дирекција је дужна да решење поводом захтева донесе и достави странкама у поступку најкасније у року од шест месеци од дана подношења уредно састављеног захтева.

Даном подношења уредно састављеног захтева сматра се и дан када је непотпуни захтев у целини допуњен.

Право на тужбу

Члан 32.

Против решења Дирекције не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

Извршење одлука

Члан 33.

Извршно решење има снагу извршне исправе и на основу њега може се спровести судско или административно извршење.

Решење о враћању имовине, новчаној накнади, односно обештећењу

извршавају:

- судови, ако се враћа непокретност, односно успоставља право својине на другој непокретности или ако се враћају покретне ствари од културног, историјског или уметничког значаја;

- Министарство финансија, ако се даје накнада у обвезницама или исплаћује новчана накнада.

Административне таксе

Члан 34.

Странке у поступку поводом захтева за враћање имовине по овом закону не плаћају административне таксе.

Глава шеста

ИЗВРШАВАЊЕ ЗАКОНА

Доношење аката за извршавање закона

Члан 35.

Директор Дирекције прописује обрасце који ће бити коришћени у поступку који води Дирекција.

Глава седма

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36.

Од 1. маја 2006. године није дозвољено било какво располагање имовином која је по одредбама овог закона предмет враћања, нити заснивање хипотеке, залоге или закупа на тој имовини.

Правни послови и правни акти који су у супротности са одредбом става 1. овог члана ништави су.

Забрана из става 1. овог члана престаје да важи даном доношења коначног и извршног решења Дирекције којим се одлучује о захтеву за враћање имовине.

Члан 37.

Подношење захтева и одлучивање о питањима из овог закона допуштено је без обзира на то да ли је до ступања на снагу овог закона суд или други државни орган правноснажно већ одлучивао о захтеву за враћање, односно за исплату накнаде, у случају кад захтеву није удовољено.

	<p>Члан 38.</p> <p>Влада ће поставити директора Дирекције у року од месец дана од дана ступања на снагу овог закона.</p> <p>Члан 39.</p> <p>Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењиваће се почев од 1. октобра 2006. године.</p>
Text (English):	<p>LAW ON RETURNING (RESTITUTION) PROPERTY Churches and Religious Communities * ("Official Gazette of the Republic of Serbia", and shall apply from 1 October 2006). * Law published in the "Official Gazette of RS", no. 46/2006 dated June 2, 2006. Entered into force on 10 June 2006, and shall apply from 1 October 2006. Requests for return of property or payment of compensation, can be made by this Act educated Directorate for restitution to 30 September 2008. The law is prohibited from 1 May 2006, any disposal of the properties.</p> <p>Chapter One GENERAL PROVISIONS Scope of Application Member first This law regulates the conditions, manner and procedure for restitution of property that is in the territory of the Republic of Serbia seized from churches and religious communities, as well as their endowments and companies (hereinafter: the churches and religious communities), the implementation of regulations on agrarian reform, nationalization sequestration and other regulations passed and adopted since 1945, as well as all other acts which were carried out of such property without compensation market.</p> <p>The basic principles Member 2nd Restitution is based on the principles of equal legal treatment of all churches and religious communities; their autonomy will concerning the institution of proceedings; protection of legal certainty current conscientious owners and third parties, as well as the principles of emergency treatment.</p> <p>Definition of terms Member third Certain terms used herein shall have the following meanings: 1) under the regulations referred to in Article 1 of this law include regulations AVNOJ, DFJ, FNRJ and Yugoslavia, as well as the regulations of the People's Republic of Serbia and Republic of Serbia, which was after the Second World War, on various grounds or no grounds, states on his own</p>

behalf or for the benefit of other legal or natural persons, property confiscated from churches and religious communities;

2) under the laws of seizure imply legal acts which have direct effect, such as regulations, judgments, decisions, resolutions, other legal acts, as well as the tangible actions of state bodies, through which the property was seized;

3) under the taxpayers return or compensation means the Republic of Serbia, companies and other legal entities or individuals who own property and that under this law the obligation to return confiscated property or the payment of a fee;

4) under the territory of the Republic of Serbia shall mean the territory of the Autonomous Province of Kosovo and Metohija.

The priority of natural restitution

Article 4.

Confiscated property returns, as a rule, in kind or compensated in the form of other relevant assets, and market cash compensation is paid only if the return in kind or in the form of other relevant assets is not possible.

Application of regulations

Member fifth

For resolving issues not regulated by this law, the provisions of the law governing the restricted property, contractual, residential and other property relations.

The rights and obligations under this law shall be exercised in accordance with the law governing general administrative procedure, unless this law provides otherwise.

Chapter Two

SUBJECTS OF RIGHTS AND OBLIGATIONS

Entities the right to restitution

Member sixth

The right to restitution of churches and religious communities, ie their legal successors in accordance with the applicable laws of churches and religious communities.

Subjects obligations

Member seventh

The taxpayer return of real property or to pay compensations to the Republic of Serbia, a company or other legal entity that is the time of entry into force of this Law, the owner of the seized property.

If a company or other legal entity proves that the immovable acquired freight legal transaction, the market price at the time of transfer of property rights or other rights which contains the right to dispose of it by a company or other legal entity remains the property owner, and the Republic Serbia is liable to pay compensations.

The person referred to in paragraph 2 of this Article, who acquired the

property right or other right which contains the right to dispose of immovable property on the basis of a legal transaction in which the transmission time is not paid market price, the taxpayer's return of immovable property referred to in paragraph 1 of this Article.

Protection of bona fide acquirer and the acquired rights
Section 8.

Individuals, who in the meantime lawful (cargo or unencumbered) legal transaction, acquired the right of ownership over the property that was confiscated churches and religious communities, are not liable to her return or payment of compensation.

If the property which is the subject of returning moved out of state, or social to private property on the basis of illegal or fictitious legal acts and transactions, the taxpayer return or payment of cash benefits market is a legal or natural person who, at the date of entry into force of this Act unfounded enriched from the property. If such a person does not exist, taxpayer cash benefits, the Republic of Serbia.

Illegality, or the fiction of legal acts and activities referred to in paragraph 2 of this Article shall be determined in court.

Chapter Three
SUBJECT TO RETURN AND INDEMNIFICATION

Assets returns
With article 9.

The restitution of real estate at the moment of seizure of the property of churches and religious communities, including: agricultural land; forests and forest land; plot; residential and commercial buildings, or ideal parts of such buildings; flats and business premises; movable property of cultural, historical or artistic importance.

Chapter Four
FORMS TO RETURN PROPERTY

And return to its natural form

Restoring the same or other assets
Of Article 10.

The taxpayer is obliged to return to the church or religious community back right of ownership and possession to the property that was seized, if it is in about the same shape and condition in which it was at the time of seizure.

If the property can not be restored in its entirety, it is possible to partially restore, provided that the difference in value pay the market price.

Exceptions to return in kind
Art. 11.

	<p>The premises are not refundable if the outside legal transactions or page if it can not acquire ownership or the right to use, and if it is returned because there was no significant disruption of the functioning of state bodies, public health, cultural or educational institutions or other public services, and if in this case resulted in disproportionate damage.</p> <p>The real estate can not be returned if its return was substantially undermined economic or technological viability and functionality of the entity in whose Owned and if there would be much more difficult operations of the entity (enormous losses, releasing a large number of employees, the inability to perform activities, etc.) .</p> <p>Notwithstanding paragraphs. 1 and 2 of this Article, shall be returned to real estate which is in the property taxpayers without any legal basis or if the taxpayer is given in the rental, lease or other relationship akin to that.</p> <p>The legal status of the tenant real estate Article 12th The tenant property that is the subject of return has the right, under the terms of the contract, immovable property used for its activity for the period which is necessary for adaptation to the changed conditions of its operations, but no longer than two years from the date of the decision on returning property, provided that the church or religious community and the lessee may or may otherwise agree.</p> <p>Legal fate of cargo Article 13th Immobility returning exempt mortgage burden incurred from the time of their seizure of the date of entry into force of this Act. For claims that have been provided to these loads guaranteed by the Republic of Serbia, with the right of recourse to the mortgagor.</p> <p>Re-establishment of easements Article 14th Easements deleted nationalization are restored, if it does not infringe the rights of third parties.</p> <p>Restoring cultural, historical or artistic goods Section 15. Movable property of cultural, historical or artistic value returned is the property of the church or religious community, and if you are part of the collections of public museums, galleries and other related institutions, concerns regarding their further use between church or religious community and the holders things are arranged the contract.</p> <p>II monetary compensation Cash compensation</p>
--	--

Article 16.

If the property which is the subject of return under this Act can not be restored, the church or religious community has the right to compensation in government bonds issued for that purpose or in cash if the taxpayer compensation natural or legal person.

In the cases referred to in paragraph 1 of this Article, the church or religious community and the taxpayer may agree to a church or religious community belong to other property.

Determining the value of
Section 17.

The amount of compensation for expropriated property shall be determined according to the condition of these assets at the time of seizure, according to its value at the time of first instance decision.

Directorate for Restitution will establish a methodology for determining the value of property referred to in paragraph 1 of this Article.

Government bonds

Art. 18

If a taxpayer return of the Republic of Serbia, the fee is paid in bonds of the Republic of Serbia that can be traded on a regulated market or outside the organized market, in terms of the law governing the securities market.

Bonds referred to in paragraph 1 of this Article shall be issued under the conditions and within the time limits determined by the general law regulating the issue of restitution and compensation for expropriated property.

The funds for the settlement of obligations issued bonds shall be provided in the budget of the Republic of Serbia.

Credit for the received and lost profits

. Article 19

Repossessed property and paid compensation to churches and religious communities under previous legislation, shall be taken into account shall be included in the calculation of compensation under this Act.

You can not demand compensation for damages based on lost profits due to the inability to use, or the management of seized assets, and by virtue of its maintenance during the period from the date of forfeiture until her return.

Recourse

Of Article 20.

Church or religious community that his previously confiscated real estate is returned based on freight legal work has recourse to the money of the Republic of Serbia.

Chapter Five

PROCEDURE FOR THE EXERCISE OF RIGHTS

	<p>Directorate for Restitution Art. 21 Educate the Directorate for Restitution (hereinafter: the Directorate), as a separate organization.</p> <p>The scope of the Directorate Article 22 Page. Directorate of conducting the proceedings and decide on requests for return of property or for payment of fees or compensation, provides technical assistance to applicants and taxpayers return, keep proper records, quarterly reports to the Government on the work done under its jurisdiction and perform other duties prescribed by law.</p> <p>Submitting an application Article 23rd The procedure for return of property or payment of compensation or indemnity shall be initiated by a request that is submitted to the Directorate.</p> <p>Parties to the proceedings Article 24th Parties to the proceedings for the return of property are: - The church or religious community, or its legal successor; - Return of the taxpayer; - Other legal or natural person who, for the protection of their rights or legal interests have the right to participate in the proceedings.</p> <p>The deadline for submitting applications Article 25th The request for the return of property or payment of compensation or indemnity may be filed no later than 30 September 2008.</p> <p>Information and documentation with the application . Article 26 The request for the return of property or payment of compensation or reparation contains the following information: 1) the type, size and location of the property on which the application relates; 2) the act of confiscation, manner and time of seizure.</p> <p>The request shall be accompanied by: 1) documents on the confiscation of assets or the statement of the official gazette in which it was published nude, referring explicitly to the subject of seizure; 2) proof of the capacity of the applicant, ie. whether it is on the immediate previous owner or his successor; 3) If the request relates to immovable property shall be submitted to the excerpt from the public in which the real property is registered, and the data</p>
--	---

from the Cadastre or other documents and specifies the data;
4) The request may also contain other information of importance in determining the merits of the case.

Officially providing evidence

Article 27th

If the applicant unavailable documents referred to in Article 26 of this Law, the Directorate shall ex officio by the taxpayer return or third parties to request evidence of the probability of the existence of law.

Taxpayers restore and third parties are obliged to submit all evidence to the Directorate and permits access to the documents and data required for completing the documentation of the request, under threat of fines.

The proposal for an agreement and alignment

Article 28th

The request for the return of the property and in the course of the proceedings until a decision party may propose amicable settlement of property issues.

Church or religious community, as the applicant may, in the course of the proceedings, under the proposed agreement, to conclude a settlement with the taxpayer refunds.

Directorate of the parties to the proceedings indicate the possibility of concluding an agreement or settlement and provide assistance to its conclusion, taking into account the fact that the agreement or the settlement does not conflict with mandatory rules and that it is enforceable.

If we reach an agreement or settlement applies only to part of the property that is the subject of the request, the Directorate will reach an agreement, or ascertains in its solution.

The new agreement or settlement has enforcement power.

Content of solutions

Article 29th

Directorate determines all the facts and circumstances relevant for deciding on the application issues a decision that decides on the confiscated property, on the subject of the right to restitution, on the form, scope and value of the property taxpayers to surrender the property and the conditions of return, as well as on the manner and conditions for execution.

The decision on returning property to indicate that the property is returned or be given compensation or redress.

The decision on returning property is issued an order to the competent authorities for execution solutions, as well as to delete any cargo and decide on the costs of the proceedings.

The decision on compensation or indemnification, requires a subject to obligations within a period of three months to fulfill its obligation under the threat of enforcement.

Changes to public records

	<p>. Section 30 Changes status of the land or other public documents on the basis of this decision, the Directorate, conducted ex officio.</p> <p>The deadline for the decision Article 31 December. The Directorate is responsible for ruling on the request to issue and deliver to the parties in the proceeding no later than six months from the date of submission of the request formulated properly. As of the date of submission of the request formulated properly considered to be the day when the request is incomplete in its entirety amended. The right to sue Article 32nd Against the decision of the Directorate can not be appealed, but an administrative dispute.</p> <p>Enforcement of decisions Article 33. The executive decision has enforcement power and based on it can be implemented judicial or administrative enforcement. The decision on returning property, monetary compensation or indemnification executed: - The courts, returns immobility, and establishes the right of property to other real estate or if you are returning movable property of cultural, historical or artistic interest; - Ministry of Finance, if given compensation in bonds or cash compensation paid.</p> <p>Administrative fees . Section 34 The parties to the proceedings on the request for the return of property under this law do not pay the administrative fee.</p> <p>Chapter Six EXECUTION OF LAW</p> <p>Adoption laws for the enforcement of laws Article 35th Director of the Directorate shall prescribe the forms to be used in the process leading Directorate.</p> <p>Chapter Seven TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS</p> <p>Of Article 36. From 1 May 2006, is not allowed any disposal of assets under the provisions</p>
--	--

	<p>of this Act subject to restitution or establishment of mortgage, pledge or lease on this property.</p> <p>Legal affairs and legal acts that are contrary to the provisions of paragraph 1 of this Article shall be null and void.</p> <p>The prohibition in paragraph 1 of this Article shall cease to have effect upon its adoption of the final and enforceable decision of the Directorate, which decides on the request for the return of property.</p> <p>Article 37th Request and decide on matters covered by this law shall be allowed regardless of whether it is up to the entry into force of this law court or other governmental authority legally already decided on the return or to pay compensation in the event that the request was not granted.</p> <p>Article 38th The Government shall appoint the director of the Directorate within one month from the date of entry into force of this Act.</p> <p>Article 39th This Law shall enter into force on the eighth day of its publication in the "Official Gazette of the Republic of Serbia", and shall apply from 1 October 2006.</p>
Date of passage:	25 May 2006
Date of entry into force:	10 June 2006, but applicable as of 1 October 2006
Promulgating authority:	Ministry of International Economic Relations
Citation(s):	Law on the Restitution of Property to Churches and Religious Communities, Official Gazette of the RM, No. 46/06, Belgrade
URL:	Serbian Version: http://licodu.cois.it/?p=4117&lang=en
Other:	

VII. Scope of this Legislation / Regulation (pursuant to Terezin Declaration, and GBP, paras. c, d, g, h, k)

What type of recovery is permitted?	Restitution? If yes, describe scope of possible recovery.	Yes, including a substitute property if <i>in rem</i> restitution is not possible. Article 4. If the property cannot be returned in its entirety, can return that part of it which can be returned and pay the difference in value at market price. Article 10.
	Compensation? If yes, describe scope of	Yes – Market value compensation in the form of cash or government bonds is to be provided when <i>in rem</i> restitution is

	possible recovery.	not possible. Article. 4; Article 16.
	Other?	Substitute property when <i>in rem</i> restitution is not possible. Excluded from return are properties whose return would cause “significant hindrance to the work and operation of state authorities, public health, cultural or educational institutions or other public services.” Article 11.
What time period does the law cover?	Pre-1945? If yes, for which years?	No - only includes property confiscated beginning March 1945
	Post-1945? If yes, for which years?	Yes
	Other?	After complaints by the President of the Federation of Jewish Communities of Serbia that the 2006 Restitution Law did not apply to properties confiscated during the Holocaust, the Minister of International Economic Relations, Milan Parivodic indicated that the Jewish community’s property was to be included within a general restitution law.
What type of property can be claimed?	Movable property? If yes, describe scope of property that may be claimed.	Yes – “movables of cultural, historical or artistic significance” Article. 9.
	Immovable property? If yes, describe scope of property that may be claimed.	Yes – “agricultural lands, woods and woodland, construction sites, residential and business buildings, apartments and business premises” and property in Kosovo. Article 9.
	Private property? If yes, describe scope of property that may be claimed.	Yes. Article 9.
	Heirless property? If yes, describe	No.

	scope of property that may be claimed.	
	Communal property? If yes, describe scope of property that may be claimed.	Yes. The 2006 Restitution Law applies only to communal property confiscated from religious communities, including the Jewish community. Article 1 and Article 6.
	Other?	Return of the property can be opposed if it would disrupt management of existing commercial business entities and public services. Article 11.
Who has legal standing to bring a claim?	Citizens? If yes, describe who is eligible to make a claim.	Seven “traditional” religious communities (including the Jewish community) have standing to recover their confiscated communal property. Article 6.
	Noncitizens? If yes, describe who is eligible to make a claim.	Seven “traditional” religious communities (including the Jewish community) have standing to recover their confiscated communal property. Article 6.
	Foreign residents? If yes, describe who is eligible to make a claim.	Seven “traditional” religious communities (including the Jewish community) have standing to recover their confiscated communal property. Article 6.
	Direct heirs? If yes, describe who is eligible to make a claim.	Legal successors of churches and religious communities. Article 6.
	Indirect heirs? If yes, describe who is eligible to make a claim.	No. It only applies to foundations and legacies that existed when the property was confiscated and still currently exist. SAVEZ had 60 claims rejected because the foundations and legacies were disbanded by the Communist regime and their properties were confiscated, and the Serbian government refuses to recognize SAVEZ’s inheritance of those properties.
	Other?	Bona fide purchasers of land that had been appropriated by other parties are not liable for compensation to the previous owners from whom it was seized. Article 8.

Is there a special fund from which these claims are paid?	The statute does not name a specific fund. It says only that the funds will come out of the national government's budget. Article 18.
What is the limitations (prescription) period for making the claims, if any?	30 September 2008.

VIII. Identifying claimants (pursuant to Terezin Declaration, and GBP, paras. d, e, g, l)

What measures are available for identifying the current titleholder ?	If the claimant was unable to procure the documentation necessary to file a claim, the directorate was to request available evidence from third parties. These parties were required to submit evidence to the directorate under threat of fines. Article 27.
What measures have been taken to make government archives accessible to persons seeking property ownership documents?	
What measures have been taken to publicize the legislation ?	
What efforts have been made to reach out to local stakeholders , NGOs or advocacy groups?	

IX. Claims procedure under this Legislation / Regulation (pursuant to Terezin Declaration, and GBP, paras. d, e, k)

To what body is a claim made?	Administrative?	Claims for restitution of private property under the 2006 Restitution Law were to be submitted to the Directorate for Restitution of Communal and Religious Property. The Directorate for Restitution of Communal and Religious Property was responsible for adjudicating the communal property claims, providing that the value of the contested property is appraised, and awarding the property or compensation. Its responsibilities were transferred to the Agency for Restitution by Article 63 of the 2011 Restitution Law.
	Judicial / courts?	
	Other?	
What is the	How is a claim	Claims were to be submitted to the Directorate for Restitution

claims procedure?	made?	of Communal and Religious Property. Claims had to identify the property location, size, and type; the act under which it was confiscated; and the date and manner in which it was confiscated. Claimants also had to submit documentation regarding the property seizure, proof of prior ownership or relation to prior owner, and an excerpt from the real property registry regarding the property. Article 26.
	Is there any fee for filing a claim?	There is no any fee for filing a claim.
	Is prior authorization required?	
	Who decides the validity of the claim?	The directorate decided the claims. Article 29.
	On what basis is the claim decided?	The directorate made fact determinations on which it based its decisions. Article 29.
	What standard of proof is required?	Unclear
	Other?	
What is the appeals procedure?	Can first instance decisions be appealed?	No, but an administrative claim could be filed. Article 32.
	Is there any fee for filing an appeal?	There is no any fee for filing an appeal.
	To what body?	
	What is the standard of review?	
	Other?	
Is this claims process currently open or closed?	Closed.	
If closed, can late claims be accepted?	No.	

X. Administrative regulations relating to this Legislation (pursuant to Terezin Declaration, and GBP, para. k)

Territory:	
Title:	
Text (original language):	
Text (English):	
Date of passage:	
Date of entry into force:	
Promulgating authority:	
Citation(s):	
URL:	
Other:	

XI. Key court rulings interpreting this Legislation. Please add additional rows as necessary for additional court decisions (pursuant to Terezin Declaration, and GBP, para. f)

Case 1	Name of claimant(s):	
	Name of respondent(s):	
	Date of decision:	
	Name of Court:	
	Brief description of facts:	
	Holding:	
	Citation(s):	
	Other:	
Case 2	Name of claimant(s):	
	Name of	

	respondent(s):	
	Date of decision:	
	Name of Court:	
	Brief description of facts:	
	Holding:	
	Citation(s):	
	Other:	
Case 3	Name of claimant(s):	
	Name of respondent(s):	
	Date of decision:	
	Name of Court:	
	Brief description of facts:	
	Holding:	
	Citation(s):	
	Other:	
Case 4	Name of claimant(s):	
	Name of respondent(s):	
	Date of decision:	
	Name of Court:	
	Brief description of facts:	
	Holding:	
	Citation(s):	

	Other:	
Case 5	Name of claimant(s):	
	Name of respondent(s):	
	Date of decision:	
	Name of Court:	
	Brief description of facts:	
	Holding:	
	Citation(s):	
	Other:	

XII. Statistical Data relating to this Legislation / Regulation (pursuant to Terezin Declaration, and GBP, paras. c-h, j, k)

How many claims have been filed ?	3, 049 restitution claims were filed from October 2006 to September 2008 by the Serbian Orthodox Church, the Roman Catholic Church, the Jewish community, the Roman orthodox Church, the Reformation Church, the Islamic community, the Evangelical Church, and the Association of Christian Baptist Churches. U.S. Department of State, Serbia 2009 Human Rights Report, (http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/2009/eur/136056.htm) SAVEZ, the Federation of Jewish Communities in Serbia, identified 609 pre-war properties having belonged to the Jewish communities in Serbia, including synagogues, schools, mikvehs, orphanages, old age homes and 120 cemeteries. SAVEZ submitted 513 communal property claims before the expiration of the claims filing deadline in 2008.
How many claims have been finalized ?	At least 60 of the claims submitted by SAVEZ for Jewish communal property were rejected on the legal technicality that the properties belonged to pre-war Jewish foundations.
How many claims have been accepted ?	As of 2010, only 2 apartment buildings had been returned to SAVEZ, and the WJRO reported that the communal restitution process had ceased as of 2010. At the end of 2008, about 12,000 <i>ha</i> of forests and forest land was returned, which is about 0.5% of the total area under

	<p>forests of the Republic of Serbia.</p> <p>On March 11, 2009 Dusko Polic, director of the "Srbijasuma" public enterprise, and Bishop Lavrentije of Sabac signed an agreement on the return of 4,400 acres of woodlands to the Tronosi, Petkovici, and Radovasnici monasteries. On July 8, 2090, officials from the Belgrade municipality of Vracar announced plans to return to the Serbian Orthodox Church four buildings and four apartments in downtown Belgrade that were nationalized in 1964. The authorities also stated that the central government would compensate the church for those parts of the buildings that were sold to private owners. On November 11, 2009, the Directorate for Restitution returned 1,850 acres of woodlands seized in 1946 from the Saint Prohor Pcinjski monastery in Vranje Eparchy. On December 28, officials from the Belgrade municipality of Palilula returned 12,700 square feet of business space and 6.2 acres of land to the Church of Saint Mark. U.S. Department of State, Serbia 2009 Human Rights Report, (http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/2009/eur/136056.htm)</p> <p>Up to september 2015, by the passed decisions on property restitution that 20.867 square meters of construction land and over 8.300 square meters in total surface of buildings, were returned through the process of restitution.</p>
<p>How many claims have been denied?</p>	
<p>How many rulings have been complied with?</p>	
<p>What is the total number of claims that could have been filed?</p>	
<p>How much has been paid by the relevant government in compensation for private property?</p>	
<p>How much has been paid by the relevant government in compensation for communal property?</p>	<p>Unknown, but, in 2007, the Finance Minister in Serbia estimated the value of the nationalized property in Serbia to be between \$60 billion and \$150 billion. In 2014, the Serbian tax administration estimated the total value of nationalized property at EUR 102 – 220 billion.</p>

	The Serbian Tax Office declared that the total value of all claims for compensation for property which is exempt from being returned is EUR 50 billion.
How much has been paid by the relevant government to date in compensation for heirless property ?	
What is the value of the private property restituted to date?	
What is the value of communal property restituted to date?	
What is the value of heirless property restituted to date?	
What percentage of claims awarded have been paid?	As of 2009, the Serbian government had not taken any significant action to register claims or return communal property in accordance with the 2006 law on restitution of communal property. Additionally, in August 2009, a new law was passed on planning and construction which could create additional difficulties in carrying out restitution. U.S. Department of State, Serbia 2009 Human Rights Report, (http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/2009/eur/136056.htm)
On average, how long does the claims process take?	The act requires the directorate to issue its decision within six months of the date it was submitted and complete. Article 31. However, it is unclear if the directorate stayed within these deadlines in practice.
On average, what is the total amount of expenses a claimant will incur when pursuing a claim to completion (excluding attorneys' fees)?	
On average, what is the total amount a claimant will pay in attorneys' fees when pursuing a claim to completion?	
What provision has been made for the distribution of heirless property , if any?	None.

XIII. Comments. Is there any other information you feel we should know?

Proving land ownership may be difficult since Serbia's land registries are either not up to date or are completely lacking in some parts of the territory.

Republic of Serbia is obliged to enact a special law by the Article 5 of the Law on Property Restitution and Compensation (*Official Gazette of the Republic of Serbia no. 72/2011*), but it is important to specify that Serbia has not yet adopted it. The Ministry of Justice formed a working group with task to make a text of the Special law. All the relevant institutions in the Republic of Serbia have been informed by the Agency about the necessity of the adoption of this specific law, because it supposed to regulate the elimination of the consequences of the confiscation of property to the Holocaust victims and to other victims of fascism in the Republic of Serbia, who do not have any living descendant. The activity of the working group was stopped last year, but it has been continued this year by holding a meeting of the working group at the end of april with a view to make the Special Law on the property that was confiscated to the Holocaust victims who do not have any living descendant.